

ЧАРМ-ПОЙАБЗАЛ САНОАТИДАГИ ИМКОНияТЛАР КўРСАТИБ ўТИЛДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 24 январь куни чарм-пойабзал саноатидаги устувор вазифалар муҳокамаси юзасидан йиғилиш ўтказди.

Бу соҳа халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришда катта ўринга эга. Сўнгги йилларда амалга оширилган технологик янгилаш ва маҳаллийлаштириш натижасида тармоқ сезиларли ривожланди. Масалан, 2017 йилда 760 миллиард сўмлик чарм-пойабзал маҳсулотлари ишлаб чиқарилган бўлса, 2021 йилда бу кўрсаткич 4 триллион 415 миллиард сўмни ташкил этган. Шу даврда экспорт ҳажми 105 миллион доллардан 421 миллион долларга етган. Яъни, ишлаб чиқариш қарийб 6 баробар, экспорт 4 баробар ўсган. Тайёр маҳсулотлар улуши ҳам 32 фоиздан 78 фоизга кўпайган.

Шу билан бирга, ҳали бу тармоқда ишга солинмаган имкониятлар жуда кўп. Лекин айрим муаммолар ишлаб чиқарувчиларга қийинчилик туғдирмоқда. Жумладан, хомашё ҳисобини юритиш тизими йўқ, автоматлашган қушхоналар камлиги тери сифатига таъсир қилмоқда. Дизайнер, технолог ва малакали тикувчилар, замонавий ускуна, кимёвий восита ва бутловчи қисмлар етишмайдди.

Худудлар кесимида айтганда, Бухоро ва Хоразмда йиллик 2 миллион дона тери захираси бўлса-да, уни саноат усулида йиғиб олиш ва қайта ишлаш йўлга қўйилмаган. Қашқадарёда йилга 1 миллион 800 минг, Навоийда 700 минг ва Тошкент вилоятида 500 минг дона майда шохли чорва териси умуман қайта ишланмайдди. Кўп қушхоналар аҳолидан узоқда жойлашгани, маҳаллалар билан боғланмагани сабабли кам қувватда ишламоқда.

Йиғилишда шу каби муаммоларни ҳал этиб, соҳани тизимли ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар белгиланди.

Аввало, маҳаллаларда чорва молларини сўйиш ва терини йиғиб олиш бўйича кичик мобиль хизматларни йўлга қўйиш, бунинг учун имтиёзли кредитлар ажратиш зарурлиги айтилди.

Мутасаддилар жорий йилда амалга оширилиши мўлжалланган жами 421 миллион долларлик 248 та лойиҳа тўғрисида маълумот берди. Давлатимиз раҳбари қорхоналарни ўз вақтида ишга тушириш, шу билан бирга, янги истиқболли лойиҳаларни ишлаб чиқиш, янги маҳаллийлаштириш ва замонавий моделларни ўзлаштиришга эътибор қаратиш кераклигини таъкидлади.

Нукус, Олтинқўл, Шаҳрихон, Жондор, Наманган, Ургут, Самарканд, Ангор, Оҳангарон ва Ҳазорасп туманлари, Наманган, Марғилон, Қўқон, Жиззах, Қарши ва Нурафшон шаҳарларида шу тармоққа ихтисослашган 16 та кичик саноат зонаси ташкил этилиши белгиланди.

Ушбу худудларда инфратузилма барпо этиш учун бюджетдан 90 миллиард сўм ажратилади. Ускуналар харид қилиш учун тадбиркорларга 3 йиллик имтиёзли давр билан 7 йил муддатга кредит берилади. Умуман, соҳани қўллаб-қувватлашга жорий йилда 60 миллион доллар имтиёзли кредит маблағлари йўналтирилади.

Бундан ташқари, Қўқон ва Марғилондаги аъёналар асосида, барча худудларда қосиб-чилик ривожланган маҳаллаларни танлаб, ҳунармандларни қўллаб-қувватлаш бўйича алоҳида дастур ишлаб чиқиш вазифаси қўйилди. Уларга оилавий тадбиркорлик ва уй-жой дастурлари доирасида имтиёзли кредитлар ҳамда солиқ имтиёзлари берилади.

Қайд этилганидек, бу йил чарм-пойабзал маҳсулотлари экспортини 500 миллион доллар, келгуси 3 йилда 1 миллиард 200 миллион долларга етказиш мақсад қилинган.

— Бу жуда катта марра, — деди Президент. — Бу мақсадга эришиш учун бозор ҳам бор, катта миқдорда хомашё ҳам бор, талабгор ҳам бор. Фақат бунинг учун тадбиркорларга барча шароитларни яратиб бериш керак.

Шу мақсадда аввал берилган солиқ ва божхона имтиёзлари 2026 йилгача узайтирилиши белгиланди. Шунингдек, чет эллик мутахассисларни жалб этиш харажатларининг бир қисми қўллаб берилади. Чет элларда улгуржи омбор ва савдо уйлари ташкил қилиш муҳимлиги таъкидланди, бунинг учун хорижий валютада 3 йилга 4 фоизлик кредитлар ажратилиши белгиланди.

Бугунги кунда юртимизда ишлаб чиқарилаётган чарм маҳсулотлари ҳажмида аёллар пойабзали улуши 23 фоиз, болалар пойабзали 8 фоизни ташкил этади, холос. Шу боис, бу йўналишни ҳам солиқ имтиёзи орқали рағбатлантиришга кўрсатма берилди.

— Энг катта масала — мутахассис етишмаслиги. Шунинг учун барча худудлар бу борада аниқ режа қилиб, жойларда кадрларни ўқитиш тизимини йўлга қўйиши керак, — деди Президент.

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтида замонавий ўқув-ишлаб чиқариш лабораторияси ташкил этиш, хорижда мутахассислар малакасини ошириш, ўрта бўғин ишчиларини тайёрлаш бўйича вазифалар белгиланди.

Йиғилишда тармоқ мутасаддилари, ҳокимлар, тадбиркорлар сўзга чиқиб, таклифларини билдирди.

ЎЗА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ МАРКАЗИЙ ОСИЁ ВА ХИТОЙ ДАВЛАТ РАҲБАРЛАРИ САММИТИДА ИШТИРОК ЭТАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 25 январь куни дипломатик муносабатлар ўрнатилганининг 30 йиллиги муносабати билан ўтказиладиган “Марказий Осиё давлатлари — Хитой” онлайн саммитида иштирок этади.

ХХР Раиси Си Цзиньпин ташаббуси билан ташкил этиладиган тадбир кун тартибига мувофиқ, Марказий Осиё мамлакатлари ва Хитой ўртасидаги 30 йиллик ҳамкорлик якунлари сарҳисоб қилинади, кўп қиррали муносабатларни янада ривожлантириш

масалалари кўриб чиқилади ва амалий ҳамкорлиkning истиқболли соҳалари белгилаб олинади.

Онлайн саммит якунида Қўшма баёнот қабул қилиниши режалаштирилган.

ЎЗА

НИГОҲ

ЎЗБЕКИСТОН — ХИТОЙ: ДўСТЛИК РИШТАЛАРИ БИЛАН БОҒЛАНГАН ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ УФҚЛАРИ

Ўзбекистон ва Хитой заминиде яшаган халқларни неча минг йиллик тарих силсиласи, Буюк ипак йўли тасмаси бирлаштириб туради. Шу боис, халқларимиз ўртасида аънавий дўстлик ришталари ва ўзаро муносабатлар тарихан мустаҳкам.

Таъкидлаш жоизки, Марказий Осиёда савдо, маданий алоқалар, илм-фан ривожланиши Шарқу Фарб тамаддунига хизмат қилган. Бу жараёнда яқин-йироқ давлатлар ўртасида турли жабҳадаги алоқаларни боғлашда Ўзбекистон муҳим халқа вазифасини бажарган. Хитойнинг тарихий ёзма ёдгорликларида

Самарқанд, Тошкент, Фарғона, Бухоро, Андижон ва бошқа қадимий шаҳарларимиз, халқларимиз ҳаёти ва турмуш тарзи, маданияти, урф-одатлари тўғрисидаги маълумотлар акс этгани ҳам фикримиз далилидир.

Давоми 2-бетда

ИНСОН ҚАДРИ УЧУН

МАҲАЛЛАБАЙ ИШЛАШНИНГ ЎЗИГА ХОС УСУЛЛАРИ

ҲОКИМ ЁРДАМЧИЛАРИ БУ БОРАДА МУҲИМ ТАШАББУСЛАРНИ ИЛГАРИ СУРМОҚДА

Президентимиз мамлакатимизда 2022 йилни “Инсон қадрини улуғлаш ва фаол маҳалла йили”, деб эълон қилди. Бунда юртимизда ҳар бир инсон манфаатларига хизмат қилишдек эзгу гоя кўзланган. Мамлакатимизда тадбиркорликни ривожлантириш, аҳоли юқори даромадга эга бўлишини таъминлаш борасидаги ишлар янги босқичга кўтарилди. Маҳалланинг ўзида туриб барча масалаларни ҳал этиш, зарур чораларни кўриш фаолияти билан шугулланиш мақсадида миллий давлатчилигимиз тарихида илк бор ҳоким ёрдамчиси лавозими жорий этилди.

Янги йилдан республика миқёсида 9 минг 309 нафар ҳоким ёрдамчиси иш бошлади. Ушбу тизимга масъул бўлган Маҳаллабай ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги фаолияти ташкил этилиб, давлатимиз раҳбари барча масалаларни ҳал қилиб берди.

Тошкент вилояти Паркент туманидаги 62 та маҳалла фуқаролар

йиғинида ҳам Президентнинг маҳалладаги вакиллари — ҳоким ёрдамчилари ўз фаолиятини бошлади. Маҳаллаларда камбағалликни қисқартириш ва тадбиркорликни ривожлантиришга масъул бўлган ушбу мутахассислардан айримларининг режа, мақсадлари билан қизиқдик.

Давоми 3-бетда

САЛОҲИЯТ ВА ҚУДРАТ НАМУНАСИ

Давлатимиз раҳбари “Темурбеклар мактаби” учун Тошкентнинг Юнусобод туманида янги барпо этилган мухташам бинода “Мана, китобингизда ёзилган кўп нарсаларни амалга оширяпмиз”, дедилар. Мен

миннатдорлик билдирдим. Аслида, бунда китобда ёзилгандан ҳам кўра жуда кўп ишлар адо этилмоқда эди.

Давоми 3-бетда

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

Қ А Р О Р И

РЕСПУБЛИКАДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА САНОАТ КООПЕРАЦИЯСINI КЕНГАЙТИРИШНИНГ САМАРАЛИ ТИЗИМИНИ ЯРАТИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ Тўғрисида

Мамлакатда юқори технологик ишлаб чиқаришларни ривожлантиришнинг яхлит тизимини яратиш ва инвестицияларни фаол жалб этишни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, талаб юқори бўлган кенг турдаги маҳсулотларни ўзлаштириш, саноат кооперациясини кенгайтириш ва республиканинг экспорт салоҳиятини ошириш мақсадида:

1. Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлигининг қуйидагиларини назарда тутувчи ишлаб чиқариш-ни ривожлантириш ва саноат кооперациясини кенгайтиришнинг самарали тизимини яратиш тўғрисидаги таклифларига розилик берилсин:

а) қуйидагиларга самарадорлик кўрсаткичларини (КРІ) баҳолаш тизимини жорий этиш:

тармоқ раҳбарлари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси ва ҳокимлар — янги турдаги маҳсулотларни (хизматлар) ўзлаштириш орқали ички бозорни мувозанатлаштирилган маҳаллий маҳсулотлар ва хизматлар билан тўлдириш, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларини тўлиқ ишлатиш ва кенгайтириш, шунингдек, импортни маҳбуллаштириш учун;

тармоқлар раҳбарларининг биринчи ўринбосарлари ва ҳокимларнинг маҳаллий саноатни ривожлантириш бўйича ёрдамчилари — ички тармоқ ва тармоқлараро саноат кооперациясини ўрнатиш ҳамда ривожлантириш, ҳамкорларга ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар техник параметрлари ва сифатини тегишли талаблар ва стандартларга

мослаштиришга кўмаклашиш, шунингдек, серияли ишлаб чиқариш-ни ташкил этиш учун;

б) инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш доирасида маҳаллий маҳсулотлар контентини кенгайтириш бўйича рақобатбардош шароитлар яратиш:

йирик инвестиция лойиҳалари бўйича халқаро тендерлар ўтказиш жараёнида маҳаллий маҳсулот ва хизматлар ишлаб чиқарувчиларнинг қатнашиш имкониятларини кенгайтириш, шунингдек, бошқа тенг шарт-шароитларда саноат ва қурилиш мақсадларида ишлатиладиган маҳаллий маҳсулотларни етказиб бериш учун уларга қулайликлар яратиш;

ички бозорда талаб юқори бўлган маҳсулот ишлаб чиқаришни ташкиллаштирадиган тендер савдо-лари иштирокчиларига асосий ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун тез эскирадиган ускуналар, бутловчи ва эҳтиёт қисмларни ўрта муддатли кафолатланган шартларда харид қилиш бўйича имкониятлар бериш;

в) хорижий ва маҳаллий инновацион технологиялар трансферини молиялаштиришнинг самарали тизими ва платформасини яратиш;

г) ички бозорда талаб юқори бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирадиган қорхоналарнинг ҳодимларини уларнинг бошқарув органлари томонидан тасдиқланган шартлар ва тартиблар асосида рағбатлантириш.

Давоми 2-бетда

ТАРАҚҚИЁТ ОДИМЛАРИ

СОғЛИҚНИ САҚЛАШ СОҲАСИДАГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР

ЮРТДОШЛАРИМИЗНИНГ МИННАТДОРЛИГИ, КЕКСАЛАР ДУОСИГА САБАБ БЎЛМОҚДА

Фарғона вилоятининг Олтиариқ туманидаги тиббиёт муассасаларида биринчилардан бўлиб рақамлаштириш ишлари амалга оширилди. Натижада вилоят ҳамда республикадаги қўллаб-тиббиёт марказлари билан алоқалар йўлга қўйилиб, бирламчи бўғинда ҳам касалликка ташхис қўйиш ва даволаш имконияти яратилди.

Давлатимиз раҳбарининг 2020 йил 12 ноябрдаги “Бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасалари фаолиятига мутлақо янги механизмларни жорий қилиш ва соғлиқни сақлаш тизимида олиб борилаётган ислохотлар самарадорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармониغا асосан, Олтиариқ тумани ва Марғилон шаҳрида тажриба тарқасида янги тиббий профилактика ва патронаж тизими жорий этилди. Мазкур йўналишдаги ишлар аҳоли саломатлигини янада мустаҳкамлаш ва касалликлар профилактикасида муҳим ўрин тутмоқда.

Давоми 5-бетда

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

РЕСПУБЛИКАДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА САНОАТ КООПЕРАЦИЯСИНИ КЕНГАЙТИРИШНИНГ САМАРАЛИ ТИЗИМИНИ ЯРАТИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Бошланиши 1-бетда

2. Республика ҳўжалик бирлашмалари ва корхоналари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда ўтказилган тармоқ саноат ярмаркалари натижаларини ҳисобга олган ҳолда қўйидагиларни назарда тутувчи, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги томонидан ишлаб чиқилган **2022 йилга мўлжалланган маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва саноат кооперациясини кенгайтириш дастури тасдиқлансин:**

2022 йилда маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва саноат кооперациясини кенгайтиришнинг прогноз параметрлари 1-иловага мувофиқ;

2022 йилда янги маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва мавжуд қувватларни кенгайтириш йўлға кўрсаткичлари 2-иловага мувофиқ;

2022 йилда иқтисодиёт тармоқлари томонидан янги маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва мавжуд қувватларни кенгайтириш бўйича лойиҳалар рўйхати 2.1-иловага мувофиқ;

2022 йилда ҳудудий корхоналар томонидан янги маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва мавжуд қувватларни кенгайтириш бўйича лойиҳалар рўйхати 2.2-иловага мувофиқ;

2022 йилда маҳаллий маҳсулотлар етказиб бериш бўйича саноат кооперациясини кенгайтиришга қаратилган лойиҳалар рўйхати 3-иловага мувофиқ;

республикада талаб юқори бўлган маҳсулотларни ишлаб чиқариш бўйича лойиҳа тақлифлари рўйхати 4-иловага мувофиқ;

ўзлаштириш учун тавсия этилаётган тайёр маҳсулотлар, материаллар ва бўтловчи буюмлар рўйхати 5-иловага мувофиқ.

Ташқи савдо, инвестициялар, маҳаллий саноатни ривожлантириш ва техник жиҳатдан тартибга солиш масалалари бўйича Ҳукумат комиссиясига (кейинги ўринларда — Ҳукумат комиссияси) ушбу қарор билан тасдиқланган амалга ошириладиган лойиҳалар параметрларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳамда янги лойиҳа тақлифлари рўйхатини янгилаб бориш ҳуқуқи берилсин.

3. Ҳукумат комиссияси (Умурзаков):

бир ой муддатда ушбу қарор билан тасдиқланган 2022 йилда маҳсулотлар ишлаб чиқариш прогнози ҳамда тармоқлараро саноат кооперацияси доирасида тузилган шартномаларни Электрон кооперация порталида рўйхатдан ўтказган ҳолда, уларнинг ижросини таъминлаш бўйича тармоқ жадвалларини тасдиқласин;

бир ой муддатда тармоқлараро саноат ярмаркасида имзоланган меморандумлар ва ички бозор эҳтиёжларини инобатга олган ҳолда, тавсия этилаётган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш бўйича “Йўл харита”ларини тармоқлар ва ҳудудлар кесимида тасдиқласин;

“Йўл харита”лари доирасида ишлаб чиқилган технологияларини синовдан ўтказиш ва маҳсулотларнинг таҳриба партиясини чиқаришни, шунингдек, серияли ишлаб чиқаришни йўлга қўйишни доимий равишда мувофиқлаштириб босин;

ҳар чоракда тармоқ раҳбарлари ва ҳокимликларнинг маҳаллийлаштириш ва янги ишлаб чиқариш кооперацияси бўйича олиб бораётган ишлари якунлари бўйича ҳисоботларини эшитиб, тармоқ раҳбарлари ва ҳоким ёрдамчилари фаолияти самарадорлиги рейтингини юритсин ҳамда натижалари бўйича уларни моддий рағбатлантириш ёки интизомий жавобгарликка тортиш бўйича тақлифларни киритиб босин.

4. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга кўра 2022 йил 1 апрелдан бошлаб:

а) ички бозорда талаб юқори бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни қўшма молиялаштириш йўналишида Тўғридан-тўғри инвестициялар жамғармаси маблағлари қўйидагиларга йўналтирилади:

ички бозорда талаб юқори бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга қаратилган лойиҳаларнинг маркетинг тадқиқотлари, лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш, қурилиш жараёнларида технологик қўмаклашиш, хорижий мутахассислар ва консалтинг компаниялари томонидан жиҳозларни ўрнатиш ва ишга тушириш билан боғлиқ харажатларни молиялаштиришга;

тендерлар ёки технология лицензияларининг энг яхши тақлифларини танлаш асосида аниқланадиган замонавий юқори технологияли асбоб-ускуналар қийматининг 50 фоизини қўшма молиялаштиришга;

б) ички бозорда талаб юқори бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни қўшма молиялаштириш йўналишида инвестиция шартномалари доирасида жалб қилинган хорижий инвесторларнинг маблағлари, биринчи навбатда, илмий тадқиқотлар ва тижоратлаштиришга тайёр бўлган технологиялар трансферини қўшма молиялаштиришга йўналтирилади;

в) тармоқлараро кооперацияни қўлаб-қувватлаш соҳасида трансферга тайёр илмий ишланмалар ва технологияларни тижоратлаштириш мақсадида Электрон кооперация портали орқали сотишга рухсат берилади;

г) маҳаллий ишлаб чиқарувчилар маҳсулотларини хорижда сертифицилаштириш харажатларининг 50 фоизи, лекин 20 000 АҚШ долларидан кўп бўлмаган миқдорда, тасдиқловчи ҳужжатлар асосида Экспортни қўлаб-қувватлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан қўлланади.

5. 2022 йил 1 апрелдан бошлаб республика ҳудудида аввал ишлаб чиқарилмаган, маҳаллий корхоналар томонидан ўзлаштириладиган маҳсулотларни давлат органлари ва устав капиталда давлат улуши 50 фоиздан ортиқ бўлган корхоналар томонидан ўрта муддатли шартнома тузиш орқали кафолатли харид қилиш тизими жорий этилсин. Бунда:

кафолатли харид қилиш шартномалари бўйича танловлар Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Давлат статистика қўмитаси, Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги билан биргаликда **ички ой муддатда** маҳаллий (маҳсулот ва хизматлар) ишлаб чиқарувчиларнинг аниқ мезонларини белгилаш бўйича қонунчилик ҳужжатларига киритиладиган тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар юзасидан Вазирлар Маҳкамасига тақлиф киритсин.

Бунда Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги ҳузуридаги Электрон кооперация портали ва Давлат солиқ қўмитаси ахборот базаси ўртасида маҳаллий маҳсулотлар (хизматлар) тўғрисидаги маълумотлар алмашинувини йўлга қўйиш назарда тутилсин.

8. Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Иқтисодий ривожланиш ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги манфаатдор вазирликлар, идоралар ва ташкилотларни жалб қилган ҳолда **ички ой**

Бунда давлат органлари ва устав фондида давлат улуши 50 фоиз ва ундан ортиқ бўлган ҳўжалик юритувчи субъектларга ўзининг импорт маҳсулотларга талаби асосида мамлакатда ишлаб чиқарилмайдиган маҳсулотларни ўзлаштираётган корхоналар билан олдиндан белгиланадиган муддат давомида кафолатли харид қилиш тўғрисидаги шартномаларни тузиш ҳамда олдиндан бунак тўловларини ўтказишга рухсат берилади.

6. Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги (Воитов), Молия вазирлиги (Ишметов), Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги (Абдиназаров):

а) **бир ой муддатда** йирик инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш доирасида маҳаллий маҳсулотлар контентини кенгайтиришни кафолатлаш ва рағбатлантириш;

б) **уч ой муддатда**: кафолатли харид қилиш шартномаларини тузиш, уларнинг шартларини ва маҳсулот нарҳини келишиш тартибини;

ички бозорда талаб юқори бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирадиган корхоналарнинг ишлаб чиқариш жараёнига бевосита алоқадор ҳодимларини рағбатлантириш тартибларини ишлаб чиқиб, Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

7. Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Давлат статистика қўмитаси, Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги билан биргаликда **ички ой муддатда** маҳаллий (маҳсулот ва хизматлар) ишлаб чиқарувчиларнинг аниқ мезонларини белгилаш бўйича қонунчилик ҳужжатларига киритиладиган тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар юзасидан Вазирлар Маҳкамасига тақлиф киритсин.

Бунда Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги ҳузуридаги Электрон кооперация портали ва Давлат солиқ қўмитаси ахборот базаси ўртасида маҳаллий маҳсулотлар (хизматлар) тўғрисидаги маълумотлар алмашинувини йўлга қўйиш назарда тутилсин.

8. Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Иқтисодий ривожланиш ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги манфаатдор вазирликлар, идоралар ва ташкилотларни жалб қилган ҳолда **ички ой**

муддатда қўйидагиларни ўзлаштиришни назарда тутувчи **ўрта муддатли тармоқ дастурларини** ишлаб чиқсин:

“Навоий КМК” АЖ, “Олмалик КМК” АЖ, “Ўзметкомбинат” АЖ, “Технопарк” МЧЖ, “Ўзбекистон темир йўллари” АЖ ва “Ўзавтосаноат” АЖ қўйиш-механика заводларининг ишлаб чиқариш қувватлари негизда, шу жумладан, республикадаги бошқа корхоналар билан кооперация асосида — иқтисодиётнинг барча тармоқлари томонидан талаб этиладиган номенклатурадаги металл қайта ишлов берувчи ва инструментал асбоб-ускуналар (фрезерлаш, силлиқлаш, бургилаш, ўйиш ва токарлик ускуналари), қўйиш қопиллари ҳамда металл, пластмасса ва ёғочни қайта ишлаш ускуналари;

“Ўзэлтехсаноат” уюшмаси корхоналари негизида, шу жумладан, лицензиар бренд компанияларни жалб этган ҳолда — **ярим ўтказгич ва электрон компонентлар, муқобил энергия манбалари учун бутловчи қисмлар, электромобилларга қувватловчи ускуналар ва станциялар, электр жиҳозлар** ва трансформаторлар, мис хомашёсидан кабель-сим ва янги турдаги маҳсулотлар;

“Ўзтўқимачиликсаноат” уюшмаси ва “Ўзавтосаноат” АЖ корхоналари негизида **енгил саноат учун ускуналар, инструментлар ва тез ишдан чиқувчи қисмлар**;

кимё саноати, чарм-пойабзал, тўқимачилик, фармацевтика, металлургия, қоғоз, мебель ва қурилиш материаллари саноати корхоналари негизида, шу жумладан, республикадаги ихтисослаштирилган корхоналар билан кооперация асосида юқори қўшимча қийматга эга бўлган янги турдаги маҳсулотларни ўзлаштириш учун фойдаланиладиган **кимё маҳсулотлари, айниқса, полимер материаллар ва ярим тайёр маҳсулотлар** ишлаб чиқаришни ўзлаштириш.

9. Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги Стратегик ривожланиш агентлиги, Монополияга қарши курашиш қўмитаси

Ўзбекистон Республикаси Президенти

Тошкент шаҳри,
2022 йил 24 январь

Ш. МИРЗИЁЕВ

алмашинувлар ва тадбирлар вақтинчалик онлайн форматга ўтди. Масалан, 2020-2021 ўқув йилида университетимизнинг 54 ўқитувчиси Хитойнинг ҳамкор университетлари томонидан онлайн тарзда ташкил этилган конференция, семинар, малака ошириш курсларида қатнашди.

Сўнгги 2 йил ичида университетда хитойшуносларнинг илмий салоҳияти кўрсаткичи сезиларли даражада ошганини таъкидлаш жоиз. Филология фанлари доктори (DSc) илмий даражасини олиш учун 3 та ва фалсафа фанлари доктори (PhD) даражаси учун 8 та диссертация ҳимоя қилинди.

Хитойлик дўстларимиз билан илм-фан, маданий-маърифий соҳада ҳамкорлигимиз йил сайин ривожланиб бормоқда. Кўни кеча Тошкент давлат шарқшунослик университетини ҳузурида Ўзбекистон — Хитой илмий-тадқиқот марказининг расмий очилиш маросими бўлиб ўтгани шу йўлдаги навбатдаги қадам бўлди.

Онлайн ва офлайн тарзда бўлиб ўтган тадбирда Ўзбекистоннинг Хитой Халқ Республикасидаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Фарҳод Арзиев, Хитойнинг мамлакатимиздаги элчихонаси, ташқи сиёсат маҳкамалари вакиллари, зиёлилар қатлами иштирок этди.

Мазкур марказнинг очилиши хитойшунослик ривожинда яна бир муҳим воқеа бўлди. Марказнинг устувор вазифалари Хитойнинг ички ва ташқи сиёсати, иқтисодий тажрибаси, Буюк ипак йўлининг ўрни ва икки давлат ўртасидаги ҳамкорлик истиқболларини ўрганиш, янги авлод дарс-ликларни, электрон иловалар яратиш, шунингдек, ёш тадқиқотчиларни тайёрлашдан иборат.

Ўқув вақти ичида ушбу марказ ХХР Пекин Марказий миллатлар университети билан меморандум имзолashi режалаштирилган. Меморандумда маблағларни жалб қилган ҳолда ҳамкорликда илмий тадқиқотлар олиб бориш, қўшма халқаро анжуманлар, ёшлар форумлари, маданий тадбирлар ва мутахассислар алмашинувини ташкил этиш, ёш тадқиқотчилар малакасини ошириш курсларини йўлга қўиш кўзда тутилган.

Шўбҳасиз, бу каби амалий саъй-ҳаракатлар “Само ости ўлкаси” тили ва маданиятини яхши биладиган, ҳар томонлама билимга эга кадрлар яратилганини таъкиллаштириш имконини беради. Бу эса, ўз навбатида, дўстлик ришталари билан боғланган мамлакатларимиз ҳамкорлиги йўлида янги уфқлар очади.

НИГОҲ

ЎЗБЕКИСТОН — ХИТОЙ: ДЎСТЛИК RIШТАЛАРИ BИЛАН БОҒЛАНГАН ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ УФҚЛАРИ

Гулчеҳра РИХСИЕВА,
Тошкент давлат шарқшунослик университети ректори

Бошланиши 1-бетда

Мамлакатларимиз ўртасидаги кўп қиррали муносабатлар Буюк ипак йўлининг айнаи ривожланган даврига тўғри келди. Амир Темур, кейинчалик Улуғбек, Шоҳрух ва бошқа ҳукмдорлар топишириги билан Хитойга кўплаб дипломатлар ва савдогарлар юборилган. Амир Темур саройида Хитой императорининг (Мин сулоласи, 1368-1644 й.) элчиси ва йирик дипломатик ваколатхонаси бўлган.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида Ўзбекистон юксак иқтисодий кўрсаткичларга эриша бошлади. Ўзини дунёга очик давлат сифатида намоён этиб, хорижий давлатлар билан турли соҳада яқин ҳамкорликка тайёр эканини амалда исботлади.

Жумладан, бугун Ўзбекистон — Хитой ўртасида савдо-иқтисодий, ижтимоий-сиёсий, маданий-гуманитар ва илм-фан соҳасида ҳамкорлик жадал ривожланмоқда, таълим ва илмий ҳамкорлик борасида ҳам катта ютуқларга эришилди. Хусусан, олий таълим соҳасидаги ўзаро муносабатлар Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан ХХР Таълим вазирлиги ўртасида 1999 йил 8 ноябрда имзоланган Таълим соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги битим асосида йўлга қўйилган.

Ҳар йили ХХР давлатлараро ва ШХТ-га аъзо давлатлар ҳамкорлик дастурлари доирасида Хитой университетларида 1 йиллик амалиёт ўташ учун Ўзбекистонга 60 та грант ажратлади. Мазкур грантлар доирасида талабалар ва стажёрлар нафақат хитой тилини ўрганади, балки таълимнинг турли йўналишлари ва иқтисодиёт тармоқларида малака ошириб қайтади. Шу билан бирга, фуқароларимиз Хитойдаги университетларда Конфуций институтлари орқали грант асосида стажировка ўташ имкониятига эга. Юртимизда Конфуций институтлари ташкил этилганидан бунён минглаб

Ўзбекистонликлар хитой тилини ўрганди, HSK хитой тилини билиш даражаси сертификатини олди. Бундан ташқари, Конфуций институтлари хитой тили бўйича янги дарсликлар ва ўқув қўлланмалар яратиш, Ўзбекистондаги таълим муассасалари мутахассислари учун семинар, конференция, хитойшунослик бўйича малака ошириш курсларини ўтказишга ҳисса қўшмоқда.

Таъкидлаш жоизки, Ўзбекистонда хитойшунослик йўналишидаги таянч олий таълим муассасаси ва Марказий Осиё минтақасида хитойшуносларни тайёрлашга ихтисослашган олий ўқув юрти Тошкент давлат шарқшунослик университети ҳисобланади. Бу йил

университетимиз хитойшунослик мактаби ташкил топганининг 70 йиллигини нишонлайди.

2014 йили университетимизда хитойшунослик факультети очилди. Ҳозир факультетда иккита ихтисослашган — Хитой филологияси ва Хитой тарихи, маданияти, сиёсати ва иқтисодиёти кафедраси мавжуд бўлиб, улар амалий тажрибага эга, ўқув жараёнида замонавий технологиялардан самарали фойдалана оладиган малакали профессор-ўқитувчилар билан таъминланган. Факультетнинг деярли барча профессор-ўқитувчилари Хитойнинг нуфузли университетларида ўқиб, малака оширган.

Ҳар йили ТДШУ ўқув жараёнига Хитойдан волонтер-мутахассислар жалб этилади. Масалан, сўнгги уч ўқув йилида университетдаги хитойлик мутахассислар сони 22 кишини ташкил этди. Шу билан бирга, Хитойнинг ҳамкор университетлари мутахассислари университетимиз талабалари учун онлайн ва маҳорат дарсларини ўтказиб бориши ҳам яхши анъанага айланган.

Замон талабларига мувофиқ ўқув режа ва дастурлар янгиланди. Ихтисослашган кафедралар ўқитувчилари хитойлик ҳамкасблари билан биргаликда илгор ёндашув ва услублари жорий этиш ҳамда кенг қўллаш бўйича жаҳон тажрибаси асосида режа ва дастурларни танқидий таҳлил қилиб, қайта қўриб чиқди.

2021-2022 ўқув йили учун хитой филологияси, адабиёти, манбашунослиги, журналистикаси, тарихи, фалсафаси, иқ-

2014 йили университетимизда хитойшунослик факультети очилди. Ҳозир факультетда иккита ихтисослашган — Хитой филологияси ва Хитой тарихи, маданияти, сиёсати ва иқтисодиёти кафедраси мавжуд бўлиб, улар амалий тажрибага эга, ўқув жараёнида замонавий технологиялардан самарали фойдалана оладиган малакали профессор-ўқитувчилар билан таъминланган. Факультетнинг деярли барча профессор-ўқитувчилари Хитойнинг нуфузли университетларида ўқиб, малака оширган.

тисодиёти ва сиёсати каби таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича 72 та ўқув гуруҳи ташкил этилди. Уларда талаба-ёшлар ҳам кундузги, ҳам кечки шаклда таълим олади. Уттан уч ўқув йилида 20 га яқин Хитой фуқароси университетимизнинг бакалаврият, магистратура, докторантура ва тил йўналишини тамомлади.

Хитойшунослик факультети компьютер ва мультимедиа ускуналари, электрон доскалар билан жиҳозланган. Компьютер доскалари, хитой тилини синхрон таржима қилиш маркази, бой фонд, жумладан, рақамли тўплам, ўқув ва бадиий адабиётлар, шунингдек, фильмлар медиатекаси-га эга бўлган факультет кутубхонаси яратилган. Университет инфратўзиммасини модернизация қилиш муносабати билан айнаи пайтда факультетни навбатдаги ўқув йилидан бошлаб замонавий талабаларга жавоб берадиган янги ўқув биноси-га қўчириш режалаштирилган.

Университет Хитой университетлари, жумладан, Шанхай, Ланчжоу, Хунан педагогика, Тяньцзинь политехника университети, Сиан халқаро тадқиқотлар университети, Шанхай чет тиллар университети, Шимолий-ғарбий Минзу университети билан алоқалар ўрнатган.

Олдимизда дунёнинг етакчи университетлари рейтингига кириш каби муҳим вазифа турибди. Шу сабабли хитой тили ўқитувчисининг илмий ва касбий компетенциясига қўйиладиган талаблар тобора ортиб бормоқда.

Яхши анъаналарни давом эттириб, кросс-платформа тадбирлари устида иш олиб бордик. Хитойнинг ҳамкор университетлари билан биргаликда маърузалар, илмий семинарлар, маҳорат дарслари ўтказяпмиз, ўқитувчиларнинг тажриба алмашинуви йўлга қўйилган, Хитой университетларининг кредит-модуль тизими бўйича тажрибаси ўрганилмоқда. Пандемия шароитида ушбу

САЛОҲИЯТ ВА ҚУДРАТ НАМУНАСИ

Муҳаммад АЛИ, Халқаро Амир Темур ҳайрия жамоат фонди раиси, Ўзбекистон халқ ёзувчиси

Бошланиш 1-бетда

Президентимиз Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ташкил этилганининг 30 йиллиги ва Ватан химоячилари куни муносабати билан йўллаган байрам табригида диққатни мамлакатимиз, жамиятимиз олдида чириллаб турган муаммоларга қаратиб, шундай сўзлар келтиради:

“Ҳозирги вақтда бутун жамиятимизда, жумладан, Қуролли Кучларимиз тизимда амалга оширилаётган туб ислохотларда “Инсон қадри учун” деган муҳим тамойил марказий ўринга қўйилаётгани сизларга яхши маълум. Шу асосда миллий армиямиз сафларида хизмат қилаётган барча ҳарбийлар, мухтарам фахрийларимизнинг Ватан ва халқ олдидаги хизматларини муносиб қадрлаш, уларни моддий ва маънавий рағбатлантириш, кундалик ҳаётидаги муаммоларини ҳал этишга қўмаклашиш, уларнинг оиласи ва фарзандларини ижтимоий ҳимоя қилиш борасидаги ишларимиз йилдан-йилга янги босқичга кўтарилмоқда. Ҳеч шубҳасиз, ҳаётимизнинг барча жабҳаларини қамраб олаётган бундай жадал ўзгаришлар юртимизда ҳарбий хизматнинг обрў-эътибори, армия ва халқ бирлиги янги мазмунга эга бўлиб, ёшларимиз қалбида армиямиз билан фахрлилик туйғуси, Ватан ҳимоячисидек олжаноқ касбга ҳурмат-эҳтиром ҳиссини янада кучайтиришга хизмат қилмоқда...”

Дарҳақиқат, “Инсон қадри учун” деган муҳим тамойил жамиятимизнинг барча узвида, айниқса, ҳарбий соҳа жабҳаларида биринчи ўринга кўтарилиб, бош мезон вазифасини бажармоқда. Бунинг жуда муҳим масала эканини қуйидаги мисолдан ҳам кўриш мумкин.

1399 йилда Амир Темур етти йиллик ҳарбий сафарга отланар экан, кейинлари ҳам тез-тез эслаб туриладиган ажойиб бир тадбирини амалга оширади. Соҳибқирон Самарқанддан чиқибдан олдин икки юз эллик мингдан кам бўлмаган қўшин аскарларининг ҳар бирига бирданига етти йиллик улуфа (хизмат ҳақи)ни тўлаб қўйишга фармон беради! Бу ҳам инсонни қадрлашга бўлган ўзига хос муносабат эди.

Инсонни қадрлашни яққол кўрсатиб турган қуйидаги маълумотларни эса бугунги кун расмий манбаларидан олдим. Унда қайд этилишича, юртимиз ҳарбий мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш борасида амалга оширилаётган ишлар натижасида сўнгги йилларда олти ярим мингдан зиёд ҳарбий хизматчи оиласи учун 246 та кўп қаватли уй-жой барпо этилди. Тизимдаги 60 нафар шахсий таъриб давлат мукофотлари билан тақдирланди. Ҳарбий хизматчиларнинг оилалари учун қўшимча равишда кўплаб янги иш ўринлари яратилди, уч мингдан зиёд ҳарбий пенсионерлар ўз иш жойларига эга бўлди. Ҳарбий хизматчиларнинг мингдан ортиқ фарзандларига олий ўқув юртиларига таълим олиши учун давлат грантлари ажратилди.

Яна, 9 мингдан зиёд умумтаълим мактаблари ҳарбий қисмларга бириктирилди. Умумтаълим мактабларида 6 минг 74 та чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик синфи зарур техник жиҳозлар билан таъминланди. Қўшинлардаги “Ватанпарвар” тарғибот-таъшиқот гуруҳлари ўз сафларида кўпроқ ёшларни жалб этмоқда. Мингдан ортиқ ижтимоий ҳимояга муҳтож ва кам таъминланган оилалар, 210 та боқувчисини йўқотган, 3 минг 880 та ёлғиз кекса ва ногиронлиги бўлган шахсларга “Хайрия қарвони”, “Меҳр кемаси” каби тадбирлар доирасида моддий ва маънавий ёрдам берилди. Инсон қадри шу-да!

Мазкур ислохотлар бугунги кунда ҳам давом этмоқда. Мудофаа вазирлиги қўшинларининг жанговар шайлиги ва тайёргарлигига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Кенгроқ олинса, Янги Ўзбекистоннинг 2022–2026 йилларга мўлжалланган Тараққиёт стратегияси ва уни 2022 йилда амалга ошириш бўйича “Йўл харитаси” лойиҳасига кўра, замонавий жанг ва ҳарбий санъатни ҳамда илғор хорижий армиялар тажрибасини ўрганиш асосида қўшинлар жанговар шайлигини

ривожлантириш кўзда тутилмоқда. Шу билан бирга, мазкур “Йўл харитаси”га мувофиқ, Ўзбекистон мудофаасини бошқарув миллий марказини замонавий алоқа ва ахборотлаштириш воситалари билан тўла жиҳозлаш белгиланган. Бундай ўзгаришлар туфайли миллий армиямиз ҳар қандай таҳдид ва хавф-хатарга қарши ўз вақтида муносиб зарба бера оладиган эл-юрт таянчига, ёшлар ва ҳарбий хизматчиларни ватанпарварлик ва садоқат руҳида тарбиялашнинг муҳим ҳаётий мутақабига айлانмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа, Ички ишлар, Фавуллода вазиятлар вазириликлари, Давлат хавфсизлик хизмати ва Миллий гвардия таркибиде “Темурбеклар мактаби” ҳарбий академик лицейлари ташкил этилиши қувончли ҳодиса бўлди. Ушбу таълим даргоҳларида бўлажак ҳарбийлар ёшланидан қўриқиб, ватанпарварлик руҳида, маънан етук, жисмонан ва руҳан баркамол этиб тарбияланмоқда. Табиий ва гуманитар фанлар, хорижий тиллар ва замонавий ахборот технологиялари бўйича чуқур билим берилган. Ёшлар маънавий етук бўлса, чинакам ватанпарвар, юртига фидойи, содиқ ўғлонлар бўлиб етишади. Жаҳонга юрнинг дов-

ругини ёйди. Ўқувчиларда интеллектуал салоҳият, чуқур билимга интилиш қучли бўлади, ижодий ва таҳлилий фикрлаш қалмолига етади...

Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегиясининг устувор йўналишларидан бири этиб белгиланган мамлакат мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш ва Қуролли Кучларимиз шон-шавкатини бундан ҳам ошириш вазифаси жуда катта мақсад. Уни амалга оширишда Қуролли Кучларимиз қўмондонлик таркиби жойлардаги ҳокимият идоралари билан биргаликда, халқимиз билан ҳамнафас, бир тану бир жон бўлиб ҳаракат қилиши лозим. Ҳарбий хизматчилар, айниқса, командирлар таркибининг профессионал тайёргарлигини қиёмига етказиш миллий армияни янада ривожлантиришнинг энг муҳим шарти саналади.

Президентимиз, юқорида айтганимиздек, жорий йил 7 январь куни Давлат хавфсизлик хизмати таркибидеги “Темурбеклар мактаби”да бўлди. У ерда яратилган замонавий шaroитлар, техник жиҳозлар билан танишиб, ўқувчи-ёшлар билан суҳбатлашди. Ўқитувчилар билан дарс машғулотлари қандай олиб борилаётгани, ҳар бир фаннинг ўзига хос жиҳатлари тўғрисида мулоқот қилди.

Шу ўринда “Темурбеклар мактаби”да янги очилган кафедралардан иккинчиси ҳақида фикр юритмоқчиман. Биринчиси, маънавият ўзаги бўлган адабиётни ўргатадиган филология кафедраси. Иккинчиси, инсон руҳияти билан боғлиқ психология

кафедраси. Аскарларимиз ҳам жисмоний, ҳам психологик жиҳатдан мустаҳкам, қатъий, бардошли ва қийинчиликларга чидамли бўлиши лозим.

Давлатимиз раҳбари ўқувчилар билан суҳбатлашар экан, “Ўтда ёнмайди, сувда чўкмайди, унинг номи — илм. Ўрганган илмингиз, олган билимингиз мудом ўзингиз билан қолади, ҳеч қачон сизни ташлаб кетмайди. Бунинг учун кўп ўқи-моқ керак, китоб мутлоа қилмоқ керак”, дея таъкидлаб ўтди.

Маълумотларга кўра, “Темурбеклар мактаби”да бу йил ўқишга киришда 1 ўринга 56 нафар бола тўғри келибди. 100 нафар бола ўқишга кирибди. Президентимиз ўйланиб қолди-да, шундай деди: “Ўз боланинг ўқишга киргани — бу яхши, лекин қолган 55 боланинг тақдири нима бўлади? Албатта, у болаларимизни ҳам ўқитамиз, уларни зинҳор четда қолдирмаймиз. Бизга билимли, салоҳиятли, ватанпарвар ёшлар керак”.

Мен бу сўзларни эшитар эканман, жамиятимизда ҳеч ким четда қолмайди, эътиборсиз бўлмайди, деган ҳаётимиз шioriга айланиб қолган қадрдон сўзларни эсладим.

Байрам арафасида Миссисипи штати (АҚШ) Миллий гвардияси қўмондони Женсон Бойлз Ўзбекистон ҳарбий хизматчиларини Қуролли Кучлар ташкил этилганининг 30 йиллиги ҳамда 14 январь — Ватан химоячилари куни билан табриклади. “Ўзбекистон ҳарбийларини Қуролли Кучлар ташкил этилганининг 30 йиллиги билан табриклаш мен учун катта шараф. Тарихни ўрганиш ва уни қадрлаш муҳим аҳамиятга эга. Ватан химоячилари куни деб номланувчи Ўзбекистон Қуролли Кучлари куни мамлакат мустақилликка эришганидан сўнг 1992 йил 14 январь куни эълон қилинган”, деб таъкидлади Америка генерали ўз табригида.

АҚШдаги қучли давлатнинг генерали бизнинг Қуролли Кучларимизни байрам билан табриклагани бежиз эмас. Чунки Қуролли Кучларимиз, генералларимиз, сержант ва офицерларимиз ана шундай юксак мавқега эга бўлиб, тобора нуфузи ортиб бормоқда, номи дунёга таралмоқда.

Бир мисол: ҳарбийларимиз халқаро ҳарбий ўқув машғулотлари, армия ва спорт мусобақаларида фахрли ўринларни эгалламоқда. Хусусан, ҳарбийларимиздан таркиб топган жамоалар 2021 йили август-сентябрь ойларида бўлиб ўтган “АрМИ — 2021” халқаро армия ўйинларида муваффақиятли иштирок этди. Мазкур халқаро мусобақада жаҳоннинг 42 давлатидан 34 номинацияда 277 жамоа майдонга тушди. Ўша мусо-

бақаларда Ўзбекистон Республикасидан 24 жамоа иштирок этиб, улардан 4 таси биринчи ўринни, 9 таси иккинчи ўринни, 4 таси учинчи ўринни эгаллади. Улар 17 та совринли ўринни кўлга киритган ҳолда умумжамоа ҳисобида фахрли иккинчи ўринни эгаллади.

Мазкур халқаро армия ўйинларида жами 33 та рекорд натижа қайд этилди. Шулардан қарийб учдан бири Ўзбекистон жамоасига тегишлидир. Йигитларимиз еттига йўналишда ўнча рекорд ўрнатиб, буюк аждодларимизга муносиб ворис эканликларини исботлади.

Сафар хатарсиз бўлмас, деганларидек, Ўзбекистон Республикаси ҳақида йўламай айтилган ғозий йўқ гаплар ҳам қулқоқ чалинади. Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Шавкат Мирзиёев бундайларга шундай жавоб берди:

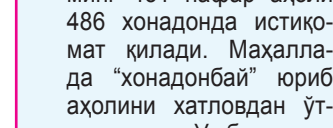
“Баъзи давлат раҳбарлари томонидан Ўзбекистон Республикаси Қозғонистондаги воқеалардан сабоқ олиши лозим, деган асоссиз баёнот берилди. Биз минтақадаги вазиятни, хавфсизликка бўлган барча хавф-хатарларни диққат билан кузатиб бораёلمиз. Ҳар қандай таҳдидга нисбатан муносиб жавоб қайтариш ва зарба бериш учун етарли куч ва салоҳиятга эгамиз!”.

Бу сўзлар Ўзбекистон мудофаа салоҳиятини ва Қуролли Кучлар қудратини яққол кўрсатиб турибди.

Бошланиш 1-бетда

Муроджон САЙФИЕВ, “Яшнобод” МФЙдаги ҳоким ёрдамчиси:

— “Яшнобод”да 2 минг 451 нафар аҳоли 486 хонадонда истиқомат қилади. Маҳаллада “хонадонбай” юриб аҳолини хатловдан ўтказяймиз. Ушбу ҳудуд аҳолисининг аксарият қисми боғдорчилик, деҳқончилик, узумчилик, чорвачилик билан шуғулланади. Кичик бизнес, хусусий ва оилавий тадбиркорлик билан шуғулланаётган аҳоли сони ҳам анчагина, бироқ томорқага эътибор кам. Шу сабабли аҳолига паррандачилик ва иссиқхона ташкил этиш бўйича тақлифлар беряёмиз. Хонадонларда 100 та парранда, 5-10 та курка, 20 та қуён, 5-6 та қўй-эчки, 5 та асалари уяси қозишни ташкил этиш орқали аҳоли даромадини оширишни режа қилганимиз.

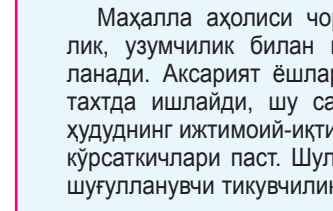

Маҳалла ҳудудида меҳнат гузарии бор, аммо унда фаолият юритадиган ишбилармонлар йўқ. Ишсиз ёшларнинг бандлигини таъминлашда ҳудуднинг ички имкониятларидан келиб чиқамиз. Ёшларнинг қизиқишларини инobatта олган ҳолда, касб-хунарға ўқитишни, субсидия асосида зарур ускуналар билан таъминлашни мақсад қилдик.

Ҳудудда ичимлик сув масаласи долзарб экани сабабли мутасаддиларга ушбу муаммони бартараф этиш бўйича тақлиф билан чиқдик. Бир ой муддатда аҳолининг бу муаммоси ҳам ечим топадиган бўлди. Ўрганишлар давомида аҳолига ҳуқуқий маслаҳат бериш, фуқароларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш бўйича устувор вазифаларни белгиллаб олдик. Тадбиркорлар ва хонадонлар ўртасида иқтисодий кооперацияни кенгайтириш орқали аҳолини доимий даромад манбаи билан таъминлашни мақсад қилдик. Айтишим кераки, зиммаимиздаги масъулиятни чуқур ҳис этиб, билдирилган ишончни албатта оқлаймиз.

Самандар ҲУСАНОВ, “Кунгай” МФЙдаги ҳоким ёрдамчиси:

— “Кунгай”даги 365 та хонадонда 2 минг 410 нафар аҳоли яшайди. Йил бошидан аҳолини хатловдан ўтказяймиз. “Темир дафтар”, “Аёллар дафтари” ва “Ёшлар дафтари” доирасида ўрганишлар ўтказиб, ижтимоий реестрни қайтадан янгилаймиз.

Маҳалла аҳолиси чорвачилик, узумчилик билан шуғулланади. Аксарият ёшлар пойтахтда ишлайди, шу сабабли ҳудуднинг ижтимоий-иқтисодий кўрсаткичлари паст. Шуларни инobatта олиб, экспорт билан шуғулланувчи тикувчилик корхонасини жалб қилдик. Ҳудудда

ричилик билан шуғулланиш истагиде. Кооперация асосида парранда, қуёнчилик, чорвачилик, асаларичилик ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш билан шуғулланиш истагини билдирган фуқароларни тадбиркорликка йўналтиришни мақсад қилдик.

Бир нафар уй-жойга эҳтиёжманд оила аниқланди. Энг аввало, оила аъзоларининг бандлигини таъминлаб, уй-жой масаласида барча тегишли чораларни кўрамиз.

Ҳозирги кунда қирқдан ортиқ хонадон эгалари уйида фермер хўжалиқларига тегишли чорва боқяпти. Савол туғилади: нега шарoит бўлатуриб, бошқаларнинг чорвасини боқиш керак? Ҳудудни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича аҳоли истаги ва шарoитидан келиб чиқиб, йирик чорва хўжалиқларини жалб қилган ҳолда, агрофирмалар ташкил этишни мақсад қилдик. Ушбу лойиҳага амалга ошириш орқали аҳоли бандлиги ва ижтимоий таъминоти яхшиланарди.

Жорий йил “Йўл харитаси”ни ишлаб чиқишда аҳолининг ижтимоий таъминоти масаласига алоҳида эътибор қаратяёмиз. Хонадонлардаги томорқаларга ишлов беришда қишлоқ хўжалиги техникаси етишмайди. Бу масалани ҳал этиш учун “Томорқа хизмати” МЧЖлар имкониятидан самарали фойдаланмоқчимиз. “Ёшлар дафтари”даги ишсиз ёшларни “Томорқа хизмати” МЧЖларга жалб қилиш орқали томорқадан самарали фойдаланиш, ёшлар бандлигини таъминлаш, даромад топишига эришишни кўзлаганимиз.

Шунингдек, маҳалла ҳудудида жойлашган қишлоқ врачлик пунктини янгилаш учун тадбиркорларни жалб этиб, хусусий клиника очиш тақлифини бердик. Илгари бузиб ташланган маҳалла гузарини қайта тиклаб, қариялар дам олиш маскани, маиший хизмат кўрсатиш марказлари ташкил этиш ҳам режамизда бор.

МАҲАЛЛАБАЙ ИШЛАШНИНГ ЎЗИГА ХОС УСУЛЛАРИ

ҲОКИМ ЁРДАМЧИЛАРИ БУ БОРАДА МУҲИМ ТАШАББУСЛАРНИ ИЛГАРИ СУРМОҚДА

Бошланиш 1-бетда

Миржавод ПЎЛАТОВ, “Чотқол” МФЙдаги ҳоким ёрдамчиси:

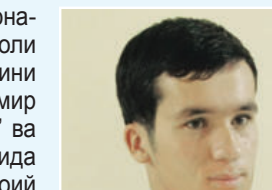

— Маҳалламизда 900 га яқин аҳоли яшайди. Чорвачилик ва боғдорчилик соҳалари ҳудуднинг асосий драйвери, дейиш мумкин. Ҳудудда 10 та гишт ишлаб чиқариш заводи, 14 та фермер хўжалиги мавжуд. Бироқ ишсизлар сони юқори. Аслида аҳоли мавсумий ва ёлланма ишчи сифатида фаолият юрита-са, бу ҳақда ҳеч қерда қайд этилмай қолаётган ҳолатлар ҳам учради.

Бугунги кунда аҳолини касб-хунарға ўқитиш, тадбиркорликка жалб қилиш мақсадида кредит ва субсидиялар ажратилмоқда. Бу ҳақда аҳолига тушунтириш бериш орқали тадбиркорлик ва деҳқончилик фаолиятини йўлга қўйишга қўмаклашишни мақсад қилганимиз.

Маҳалла қиёфаси ва ижтимоий муҳитини яхшилаш бўйича ҳам қатор чора-тадбирларни белгиллаб олганмиз. Ҳудудда битта мактаб бор, ўқувчилар сони 145 нафарни ташкил этади. Аслида кўплаб ўқувчилар туман маркази ёки қўшни туманлардаги мактабларга қатнаб ўқияпти. Маҳаллада қишлоқ врачлик пункти мавжуд эмас, зарур ҳолатда салкам 5 километр узоқликдаги “Бўстон” маҳалласидан тез тиббий ёрдам қабирилиши аҳолини ташвишга соладиган масалалардан. Шунингдек, мактабгача таълим ташкилоти ҳам йўқ. Ушбу масалаларни ҳал этиш мақсадида комплекс ривожланиш чора-тадбирлар режасини тузаямиз. Аҳолини паррандачилик, чорвачилик, қуёнчилик, асаларичилик билан банд қилиш учун етакчи тадбиркорларни жалб этишни мақсад қилганимиз.

“Чотқол”, “Бўстон” МФЙ ҳудудида боғдорчилик яхши ривожланган. Хусусан, аҳоли томорқасида хўжағат етиштириб сотиши ҳаммага маълум. Бироқ имкониятлар тўлиқ ишга солинмаган. Ҳудуд аҳолисининг тажрибасидан келиб чиққан ҳолда, томорқа хўжалиқларини “Бир маҳалла — бир маҳсулот” тамойили асосида, тадбиркорларни жалб этиш орқали маҳалла ҳудудида мевани қайта ишлаш корхонасини барпо этмоқчимиз. Шунингдек, 50 иш ўрнига эга бўлган ишлаб чиқариш корхонасини қуриш бўйича тадбиркор билан келишувга эришдик. Истиқболда режаларимиз талайгина, энг катта вазифамиз эса одамларни рози қилиш, бунинг учун янги корхоналар ташкил этиш, аҳолини иш билан таъминлаш, ўз турмушини яхшилаш учун имконият яратиш, даромад манбаини топиб беришдир.

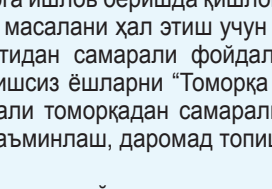

филиал очиш тақлифини билдирдик. Бунинг ҳисобига шаҳарга қатнаб ишловчи аёл-қизлар, ёшлар шу ҳудуднинг ўзиде ишлайди. Оиласида хотиржамлик бўлади, томорқада ишлашга ҳам вақт топади.

Яна бир фаол тадбиркор ҳудуднинг ўзига хослигини тушунтириб, ушбу ҳудудда қуёнчилик ва паррандачиликни ривожлантириш бўйича тақлиф бердик. Қуён боқиш, қўпайтириш осон, бироқ гўштини сотиш қийин. Бу борада тадбиркор ўзи ташаббус кўрсатиб, қуёнчилик ва паррандачилик кластерини ташкил этиш режасини билдирди.

Яна бир тадбиркор маҳалла ҳудудида фармацевтика йўналишига инвестиция жалб қилиш орқали ишлаб чиқариш корхонасини қуриш тақлифини билдирди. Ушбу лойиҳалар ишга тушса, аҳолини иш билан таъминлаш, ҳудудни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришга эришамиз.

Маҳалла ҳудудида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш мас-канлари мавжуд эмас, бу борада ишлаш имконияти ва хоҳиши бор, лекин шарoити оғир оилаларни ўқитиш ва ўз ишини бошлаш учун имтиёзли кредит, субсидия ажратиш орқали тадбиркорлик билан шуғулланишига шарoит яратамиз.

ричилик билан шуғулланиш истагиде. Кооперация асосида парранда, қуёнчилик, чорвачилик, асаларичилик ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш билан шуғулланиш истагини билдирган фуқароларни тадбиркорликка йўналтиришни мақсад қилдик.

Бир нафар уй-жойга эҳтиёжманд оила аниқланди. Энг аввало, оила аъзоларининг бандлигини таъминлаб, уй-жой масаласида барча тегишли чораларни кўрамиз.

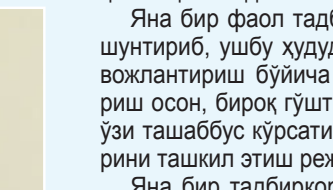
Миржавод ПЎЛАТОВ, “Чотқол” МФЙдаги ҳоким ёрдамчиси:

— Маҳалламизда 900 га яқин аҳоли яшайди. Чорвачилик ва боғдорчилик соҳалари ҳудуднинг асосий драйвери, дейиш мумкин. Ҳудудда 10 та гишт ишлаб чиқариш заводи, 14 та фермер хўжалиги мавжуд. Бироқ ишсизлар сони юқори. Аслида аҳоли мавсумий ва ёлланма ишчи сифатида фаолият юрита-са, бу ҳақда ҳеч қерда қайд этилмай қолаётган ҳолатлар ҳам учради.

Бугунги кунда аҳолини касб-хунарға ўқитиш, тадбиркорликка жалб қилиш мақсадида кредит ва субсидиялар ажратилмоқда. Бу ҳақда аҳолига тушунтириш бериш орқали тадбиркорлик ва деҳқончилик фаолиятини йўлга қўйишга қўмаклашишни мақсад қилганимиз.

Маҳалла қиёфаси ва ижтимоий муҳитини яхшилаш бўйича ҳам қатор чора-тадбирларни белгиллаб олганмиз. Ҳудудда битта мактаб бор, ўқувчилар сони 145 нафарни ташкил этади. Аслида кўплаб ўқувчилар туман маркази ёки қўшни туманлардаги мактабларга қатнаб ўқияпти. Маҳаллада қишлоқ врачлик пункти мавжуд эмас, зарур ҳолатда салкам 5 километр узоқликдаги “Бўстон” маҳалласидан тез тиббий ёрдам қабирилиши аҳолини ташвишга соладиган масалалардан. Шунингдек, мактабгача таълим ташкилоти ҳам йўқ. Ушбу масалаларни ҳал этиш мақсадида комплекс ривожланиш чора-тадбирлар режасини тузаямиз. Аҳолини паррандачилик, чорвачилик, қуёнчилик, асаларичилик билан банд қилиш учун етакчи тадбиркорларни жалб этишни мақсад қилганимиз.

“Чотқол”, “Бўстон” МФЙ ҳудудида боғдорчилик яхши ривожланган. Хусусан, аҳоли томорқасида хўжағат етиштириб сотиши ҳаммага маълум. Бироқ имкониятлар тўлиқ ишга солинмаган. Ҳудуд аҳолисининг тажрибасидан келиб чиққан ҳолда, томорқа хўжалиқларини “Бир маҳалла — бир маҳсулот” тамойили асосида, тадбиркорларни жалб этиш орқали маҳалла ҳудудида мевани қайта ишлаш корхонасини барпо этмоқчимиз. Шунингдек, 50 иш ўрнига эга бўлган ишлаб чиқариш корхонасини қуриш бўйича тадбиркор билан келишувга эришдик. Истиқболда режаларимиз талайгина, энг катта вазифамиз эса одамларни рози қилиш, бунинг учун янги корхоналар ташкил этиш, аҳолини иш билан таъминлаш, ўз турмушини яхшилаш учун имконият яратиш, даромад манбаини топиб беришдир.

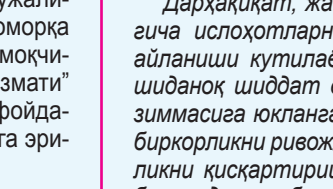

филиал очиш тақлифини билдирдик. Бунинг ҳисобига шаҳарга қатнаб ишловчи аёл-қизлар, ёшлар шу ҳудуднинг ўзиде ишлайди. Оиласида хотиржамлик бўлади, томорқада ишлашга ҳам вақт топади.

Яна бир фаол тадбиркор ҳудуднинг ўзига хослигини тушунтириб, ушбу ҳудудда қуёнчилик ва паррандачиликни ривожлантириш бўйича тақлиф бердик. Қуён боқиш, қўпайтириш осон, бироқ гўштини сотиш қийин. Бу борада тадбиркор ўзи ташаббус кўрсатиб, қуёнчилик ва паррандачилик кластерини ташкил этиш режасини билдирди.

Яна бир тадбиркор маҳалла ҳудудида фармацевтика йўналишига инвестиция жалб қилиш орқали ишлаб чиқариш корхонасини қуриш тақлифини билдирди. Ушбу лойиҳалар ишга тушса, аҳолини иш билан таъминлаш, ҳудудни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришга эришамиз.

Маҳалла ҳудудида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш мас-канлари мавжуд эмас, бу борада ишлаш имконияти ва хоҳиши бор, лекин шарoити оғир оилаларни ўқитиш ва ўз ишини бошлаш учун имтиёзли кредит, субсидия ажратиш орқали тадбиркорлик билан шуғулланишига шарoит яратамиз.

ричилик билан шуғулланиш истагиде. Кооперация асосида парранда, қуёнчилик, чорвачилик, асаларичилик ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш билан шуғулланиш истагини билдирган фуқароларни тадбиркорликка йўналтиришни мақсад қилдик.

Бир нафар уй-жойга эҳтиёжманд оила аниқланди. Энг аввало, оила аъзоларининг бандлигини таъминлаб, уй-жой масаласида барча тегишли чораларни кўрамиз.

Миржавод ПЎЛАТОВ, “Чотқол” МФЙдаги ҳоким ёрдамчиси:

— Маҳалламизда 900 га яқин аҳоли яшайди. Чорвачилик ва боғдорчилик соҳалари ҳудуднинг асосий драйвери, дейиш мумкин. Ҳудудда 10 та гишт ишлаб чиқариш заводи, 14 та фермер хўжалиги мавжуд. Бироқ ишсизлар сони юқори. Аслида аҳоли мавсум

ТАДБИРКОРЛИК

БАЛИҚЧИЛИК:

бир куб метр сувда 100 килограммгача балиқ етиштириш мумкин

Мнажатдин ҚУТЛИМУРАТОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Ривожланган мамлакатларда аҳоли жон бошига бир йилда истеъмол қилинадиган балиқ гўшти ўртача 25-45 килограмм бўлиб, дунё бўйича бу кўрсаткич 22 килограммни ташкил этади. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти тавсиясига кўра, ҳар бир инсон бир йилда ўртача 12-16 килограмм балиқ гўшти истеъмол қилиши лозим. Балиқ маҳсулотларини кам истеъмол қилиш организмда керакли витамин ва минераллар етишмовчилигини келтириб чиқаради.

Аҳоли сонининг муттасил ўсиши туфайли бу маҳсулотга бўлган талаб ҳам ортиб бормоқда. Шу боис, мамлакатимизда ҳам балиқчилик соҳасини ривожлантириш бугунги куннинг устувор вазифаларидан бирига айланган.

Президентимизнинг 2017 йил 1 майдаги “Балиқчилик тармоғини бошқариш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ҳамда 2018 йил 6 апрелдаги “Балиқчилик тармоғини жадал ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорлари ана шу муҳим масаланинг ечимига қаратилгани билан аҳамиятли. Бугун ушбу қарорлар ижроси доирасида ҳоким ёрдамчилари аҳоли билан ҳамкорликда кооперация асосида хонадонларда балиқ етиштириш бўйича ташаббускор балиқчилик хўжаликлари рўйхатини шакллантирмоқда. “Ўзбекбалиқса-

ноат” уюмси эса лойиҳалар ижросини таъминлашда уларга амалий ёрдам кўрсатяпти.

— Жаҳон тажрибасига кўра, балиқчиликни интенсив технологиялар асосида йўлга қўйиш орқали бир куб метр сувда 100 килограммгача балиқ етиштириш мумкин, — дейди ЎзФА Қорақалпоғистон бўлими Қорақалпоқ табиий фанлар илмий-тадқиқот институти катта илмий ходими Раметулла Темирбеков. — Сунъий ҳавзаларда балиқ етиштириш орқали юқори иқтисодий самарадорликка эришиш мумкин. Хусусан, омикта ем катта ҳавзаларга солинганда кўп қисми йўқолиб кетади. Амалиётда бундай йўқотиш кичик сунъий кўлларга қараганда 40 фоиз кўпни ташкил этади. Бу ўз-ўзини таннаҳарнинг ортишига олиб келади. Янги инновацион услубларда балиқчиликни йўлга қўйиш маҳсулдорлик ортисига сабаб бўлади.

Соҳага қаратилаётган эътибор ва берилаётган имтиёзлар самараси ўлароқ Оролбўйида ҳам балиқчилик хўжаликлари сони йилдан-йилга кўпаяётгани эътиборли. Бугун ҳудудда 6 та инкубация цехи ва 5 та кластер фаолият олиб бормоқда.

— Йилига 4,5 минг тонна балиқни қайта ишлашни йўлга қўйдик, 1000 тонна сигимдаги музлаткични ташкил этдик, — дейди “Қорақалпоқбалиқсаноат” кластери раҳбари Абат Бекниязов. — Вьетнамдан 30 дона телания балиғини олиб келиб, маҳаллий шароитда 2 миллион чавақ олишга эришдик. Энг асосийси, ташқи бозорга ҳам чиқмоқчимиз. Яқинда россиялик ҳамкорларимиз билан шартнома имзоладик.

этидик, — дейди “Қорақалпоқбалиқсаноат” кластери раҳбари Абат Бекниязов. — Вьетнамдан 30 дона телания балиғини олиб келиб, маҳаллий шароитда 2 миллион чавақ олишга эришдик. Энг асосийси, ташқи бозорга ҳам чиқмоқчимиз. Яқинда россиялик ҳамкорларимиз билан шартнома имзоладик.

Мазкур кластер 44 та хонадонга балиқ етиштириш учун иссиқхонали сунъий ҳавзалар қуриб берди. Шунингдек, Тахтакўпир туманидаги кўлларга 23 та қафас ташланган. Энди улар сонини 500 тага етказиш режалаштирилмоқда.

Шу билан бирга, Самарқанд ветеринария тиббиёт институти Нукус филиали қошида балиққа қизиқувчи хонадон эгаларини бир ой давомида ўқитиб, уларга банк кредитлари олишда амалий ёрдам кўрсатилмоқда.

Кластернинг ёпиқ сув айланши ҳавзалари Исроил технологияси асосида жиҳозланган. Маълум даражада филтрланиб, кислородга бойитилган сув доимий равишда яна сунъий кўлга қўйилади. Бу орқали қуроқчил шароитда обихаётнинг бир томчиси ҳам исроф бўлмайди.

Тўртқуллик тадбиркор Дониёр Юсупов балиқчиликни энг сердаромад бизнеслардан бири деб билади. Бундан бир неча йил аввал “Супер балиқлар” фермер хўжалигини ташкил этди. Дастлаб 10 гектарлик кўлда фаолият бошлади. Қисқа давр ичида ишлари ўз самарасини берди. Хўжаликнинг замонавий инкубация цехида 100 миллион дона балиқ чавағи етиштирмоқда.

— Эришаётган натижаларимиз ёмон эмас, — дейди Дониёр Юсупов. — Мавжуд сунъий кўлларимиз 300 гектарга етди. Режаларимиз катта. Ҳавзаларимиз ҳажмини 500 гектарга етказишга ҳаракат қиляпмиз. Орттирган тажрибаларимизга суяниб, кам жойда кўпроқ балиқ етиштиришни мақсад қилганмиз.

Шу ўринда айтиш лозимки, қулай муҳит туфайли тадбиркор ташкил қилган хўжалик бугун инкубация цехи, усти ёпиқ ҳовузлар, 200 тонна сигими музлаткич, озуқа тайёрлаш технологияси ва қайта ишлаш корхонасини жамлаган яхлит кластерга айланди. Табиий кўлларнинг мавжудлиги, шу билан бирга, сунъий ҳавзаларнинг кўпаяётганлиги эса Оролбўйида балиқчиликни кенг ривожлантиришга мустаҳкам замин ҳозирламоқда.

МЕЗОН

ТОМОРҚАДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНГАН ОДАМ БОҚИМАНДА БЎЛМАЙДИ

Феруза ЖЎРАЕВА,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Бугун ишнинг кўзини биладиган билимдон деҳқон у боғбонлар бирга, ўзига яраша меҳнат ва эътибор ҳам талаб қиладиган томорқачилик муҳим тармоқлар қаторига киради. Халқ рўзини бутун қилиш, дастурхони тўқинлигини таъминлашда ердан унумли фойдаланишнинг аҳамияти катта.

Мамлакатимизда аҳоли даромадларини оширишда томорқа ер эгалари фаолиятини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Боиси, томорқа аҳоли бандлиги ва арзончиликни таъминлашнинг самарали омилли ҳамдир.

Мўл-қўлчилик манбаига айлانган соҳани қўллаб-қувватлаш, ривожлантириш учун давлатимиз томонидан кенг имкониятлар яратилмоқда. Бу борадаги ишлар Президентимиз ўтган йили 16 декабрда имзолаган “Томорқадан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, шунингдек, аҳолининг тадбиркорлик ташаббусларини молиявий қўллаб-қувватлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарор билан янги босқичга кўтарилди.

Хўжжатда томорқа хўжаликларида маҳсулот етиштиришни кўпайтириш орқали аҳоли даромадини ошириш, ички бозорни озиқ-овқат маҳсулотлари билан тўлдириш, шунингдек, ҳар бир туманда ер эгалари ва ишлаб чиқарувчилар ўртасида кооперация алоқаларини ривожлантиришга алоҳида аҳамият қаратилган.

Шеробот туманининг “Ўжақия” маҳалласида яшовчи Рўзихол Эшбоева ўз томорқасида ўн бешга яқин турдаги мева ва сабзавот маҳсулотлари етиштириб, қолаверса, асалари боқиб, оилавий даромадини оширмоқда. Қирқ йилча аввал шу ҳовлига келин бўлиб тушганида тошлоқ, сув чиқиши қийин бўлган томорқа Рўзихол опа тасаввурда гиёҳ унмайдиган жойдек таассурот қолдирганди. Дастлаб оила ердан даромад олишга қизиқмаган.

Тақдирнинг синовлари инсон тажрибасини оширар экан. Оилабоши оғир дард билан тўшакка михланиб қолади. Бир қандам ташласа, иккинчиси эмалдай бошлаган фарзандлар устини бутлаш, рўзгорни тўлдириш, дардманд турмуш ўртоғининг

даволашини учун зарур маблаг топиш вазифаси Рўзихол опанинг гарданига тушади. Қузатса, маҳаллада тошлоқ ерни ҳам обод қилиб, рўзгорини тебратётган оилалар талайгина. Аёл кўни-қўшилардан миришкорлик сабоғини олиб, ерга ишлов беради. Белкурани синдиради, бетондек туюлган ер аслида унумдор тупроқ экан. Меҳнат қилгани сари “ернинг юзи очилиб”, опанинг кўзига жипсаниб кўрнана бошлади. Қадаган ниҳоллари тезда мустаҳкам ўрнашиб, гуркираб кетади. Шу-шу ҳаётимизнинг ерга, ундан даромад олишга бўлган қизиқиши ортди.

Инсонни тарбияладиган ҳам, тўйдириб, устини бутлайдиган ҳам меҳнат. Рўзихол опа дастлаб сабзавот етиштириб бозорга олиб чиқди. Кейинчалик ховлисига кўкатлар, турли мевали дарахтлар ўтказди. Болаларининг қорни тўқ, усти бутлигини қўриб, томорқасидан бир миннатдор бўлса, узоқ йиллар тўшақда ётган турмуш ўртоғининг дори-дармони учун зарур маблағни етказа олаётгани учун ерга меҳри янада ортарди. Мана шу муҳаббат унга куч бағишлаб, мева ва сабзавотлар турини кенгайтди. Даромади кўпайган, оила бошлигини даволаш учун Украинага юборди. Ў ёқдан соғсаломат қайтган турмуш ўртоғи билан томорқа даромадларини янада ошириш мақсадида асаларичиликни ҳам йўлга қўйди.

— Томорқанинг орқасидан 6 фарзандни ўқитиб, тўйини қилдик, — дейди Рўзихол Эшбоева. — Уйларимизни таъмирладик, энди фаолиятимизни янада кенгайтирмоқчимиз. Оилавий тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтганмиз. Соҳадаги янгиликларни кузатиб, яратилаётган имкониятлардан фойдаланишга ҳаракат қиламан. Чунки бугун ҳар қандай хўжжат инсон қадрини учун хизмат қиляпти. Хо-

ҳалламизда деярли барча хонадонлар ҳовлисидан катта даромад олади. Мақтаниш эмас, анор, лимон, олма меваларини етиштиришда қишлоғимиз аҳлига тенг келадигани йўқ. Ҳар ўн хонадоннинг иккитаси асаларичилик билан ҳам шуғулланади. Маҳаллада ҳар бир ҳовлида боғ бор. Асаларичилик ҳам сўлим, гуркираган боғларда ривож топади-да. Бир нарсаси тўла амин бўлдим: томорқадан самарали фойдаланган одам боқиманда бўлмайди.

Рўзихол опа таъкидлаганидек, бугун ислохотлар инсон қадрини учун хизмат қилмоқда. Юқорида номи келтирилган қарор ҳам барча меҳнаткашлар учун кенг имкониятлар яратади. Хўжжатга мувофиқ, томорқадан маҳсулот етиштиришни қўллаб-қувватлаш мақсадида Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-қувватлаш жамғармасига Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси маблағлари ҳисобидан 100 миллион АҚШ доллари эквиваленти миқдоридagi қарз маблағларини миллий валютада 4 йиллик имтиёзли давр билан 9 йил муддатга йиллик 2 фоизли ставкада йўналтириш белгиланди.

— Биласизми, ҳосилимиз мўл. Лекин уни сақлаш учун омборхонамизда шароит йўқ. Шу боис, меваларни тезда сотишга ҳаракат қиламиз. Қишда бозорга олиб чиқиш учун олиб қўлмаймиз. Президентимиз томонидан қабул қилинган қарорда томорқа ер эгаларига омборхоналарни жиҳозлаш, шунингдек, қуриш, саралаш ва қадоқлаш ускуналари харид қилиш харажатлари учун 150 миллион сўмгача субсидия берилиши кўзда тутилгани оиламизни қувонтирди. Албатта, бу имкониятлардан ўринли фойдаланамиз, — дейди Рўзихол Эшбоева.

Рўзихол опа адирга тутташиб кетган, сув чиқмайдиган қаровсиз ерни ҳам фойдаланиш учун олди ва 80 сотихли бу майдонни боққа айлантирди. Сувсизликдан қақраган ернинг жонига ҳузур бағишлаш учун артезиан қудуқ қазирди. Унинг галдаги мақсади ҳовлисиде етиштирилган маҳсулотларни сақлаб, қадоқлаб, экспортга йўналтириш. Шахсий томорқаси ва фойдаланиш учун олган еридан шу йил каттагина даромад қилди. Қолаверса, уч тонна асал ҳам ғамлаб қўйди. Даромадларини кўпайтириб, томорқачилик кластерини йўлга қўйишни ният қилган.

Тўқинлиқни таъминлашда аҳоли хонадонларининг ҳиссаси катта

Томорқа эгаларини молиявий қўллаб-қувватлаб, уларни бошланғич сармоғ, зарур харажатлар учун маблаг билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шу сабаб бугун тармоқ янада ривожланиб, аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашдаги улуши ортиб бормоқда.

— Ҳовлисиде ўз эҳтиёжлари ва қўшимча даромад олиш учун мева-сабзавотлар етиштириб, қолаверса, асаларичилик ва чорва моллари боқишни йўлга қўйиб, мўмай даромад олиш имкончилигини бугун юртдошларимиз яхши тушунади, — дейди Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши раиси Ақтам Ҳайитов. — Бизни хурсанд қиладиган яна бир жиҳат — соҳа яшарган. Авваллари деҳқон ёки боғбон деса, ҳаёлимизда ёши улуг отахонлар гавдаланарди. Бугун қўллаб-қувватлаш ёшлар соҳани ривожлантиришга, янги лойиҳаларни амалга оширишга бел болаган. Ёшлар ердан унумли фойдаланиб, катта ишлар қилиш имкончилигига ишонаётгани тармоқдаги ислохотлар ўз самарасини бераётганидан далолат. Дёйримизда етиштирилаётган картошканинг 84, сабзавотнинг 71, полиз маҳсулотлари ва меваларнинг 60 фоизга яқини аҳоли томорқалари ҳиссасига тў-

ри келаётганидан ҳам кўриш мумкинки, тармоқ ривожланмоқда.

Иш қуролнинг соз бўлса, машаққатнинг оз бўлар, дейди доно халқимиз. Давлатимиз раҳбари имзолаган “Томорқадан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, шунингдек, аҳолининг тадбиркорлик ташаббусларини молиявий қўллаб-қувватлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорда “Томорқа хизмати” МЧЖ-ларга уруғлик, кўчат, мотокультиватор, минитрактор ва инкубатор харид қилиш ҳамда айланма маблаг учун 300 миллион сўмгача кредит ажратилиши назарда тутилган. Шунингдек, қарорда томорқа ер эгаларига 100 бош парранда, 5-10 бош қурқа, 20 бош қўён, 5-6 бош қўй ва эчки, 5 та асалари уяси ва интенсив усулда балиқ боқишни йўлга қўйиш учун ажратилган кредитлар ҳисобидан тадбиркорликни ривожлантириш ҳам режалаштирилган.

Дарҳақиқат, озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашда танти, меҳнаткаш, сабрли халқимизнинг ўз томорқаларидан янада унумли фойдаланишининг аҳамияти катта. Охириги беш йилликда мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш ҳажми 1,6 баробар, гўшт ва сўт маҳсулотлари ишлаб чиқариш эса 1,4 баробар ошди. Бу соҳани ривожлантириш ва диверсификациялаш ўз самарасини бераётганидан далолат.

ЎЗБЕКИСТОНДА ТИББИЁТ ТАРИХИ ВА РИВОЖИ

Биринчи Ренессанс пойдевори

Муқаддас ислом дини минтақамизга келганидан сўнг бошланган тарихий давр Биринчи Ренессанснинг ҳақиқий пойдевори бўлди. Унинг таъсирида XI асрда фаолият кўрсатган Хоразм Маъмун академиясида замонасининг машҳур олимлари, жумладан, Абу Наср Мансур ибн Али ибн Ироқ ал-Жаъдий, Абулхайр ибн Ҳаммор, Абу Саҳл Исо ибн Яҳё ал-Масихий, Абу Райҳон Беруний, Абу Али ибн Сино, Абу Аҳмад ибн Мискавайҳ ва бошқалар бўлган. Бу олимлар Юнонистон, Яқин ва Урта Шарқ, Ҳиндистоннинг илм-фандаги ютуқларини ижодий, танқидий ўрганиб, уни янада юксак босқичга кўтарган.

Абу Саҳл ал-Масихий буюк табиб Абу Али ибн Синонинг устози бўлган. Устозидан ўзган шогирд жаҳон фани тарихида қомусий олим сифатида тан олинган. Чунки у ўз давридаги фанларнинг қарийб барчаси билан шугулланган ва уларга оид асарлар ёзган.

Турли манбаларда унинг 450 дан ортиқ асар ёзгани қайд этилган, лекин бизгача улардан 242 таси етиб келган. Бу асарлардан 80 таси фалсафага, 43 таси табобатга оид бўлиб, қолгани математика, психология, астрономия, математика, мусиқа, қиммат, ахлоқ, адабиёт ва тилшуносликка бағишланган. Айниқса, унинг тиббиёт ва фалсафага оид китоблари жаҳоннинг қўлгина тилларига таржима этилиб, асрлар давомида қайта-қайта нашр қилиб келинмоқда. Шарқ мамлакатларида "Шайх ур-раис" (доғишмандлар сардори) номи билан, Фарбда эса Авиценна сифатида машҳур. Буюк алломанинг "Тиб қонунлари" асари Европа университетларида бир неча аср мобайнида дарслик сифатида қўлланган.

Иккинчи Ренессанс шуҳрати

Иккинчи Ренессанс, яъни теурийлар даврида ҳам тиббиёт ривожига катта аҳамият берилган. Масалан, Самарқандда "Дор уш-шифо" (Шифо маскани) номи йирик шифохона бўлиб, унга ўз замонасининг таниқли табиби — Мир Сайид Шариф Шерозий раҳбарлик қилган. Шу даврда Самарқандда бошқа машҳур табиблар, жумладан, Мансур ибн Муҳаммад, Мавлоно Файзуллоҳ Табризий ва Ҳисобиддин Иброҳим Қирмоний фаолият олиб борган. Шифохоналарда ишловчи табибларга юқори маош тўланган, ҳукмдорларнинг махсус фармони билан уларнинг маоши олимлар, мунажжимлар, тарихнавис ва муҳандисларнинг маошига тенглаштирилган.

Учинчи Ренессанс бўсағасида

Мамлакатимизда аҳоли саломатлиги ва соғлиқни сақлаш тизимига эътибор мустақилликнинг дастлабки кунлариданоқ давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Қўрилган чора-тадбирлар натижасида аҳолига тиббий хизмат кўрсатишнинг самарадорлиги, сифати ва қулайлигини оширишга муайян даражада эришилди. БМТ Минг йиллик ривожланиш мақсадларининг асосий параметрларига эришилди.

Мустақиллик йиллари, хусусан, охириги беш йилда соғлиқни сақлаш соҳасида мамлакатимиз эришган ютуқларга халқаро ҳамжамият томонидан ижобий баҳо берилди. Масалан, аҳолининг умр кўриши 1995 йилдаги 69,1 ёшдан 2020 йилда 73,7 ёшга ошди. Оналар ўлими кўрсаткичи 3,1 баробар камайиб, 100 минг нафар тирик туғилган чақалоққа нисбатан 21 та ҳолатни ташкил этди. Чақалоқлар ўлими ҳам 3,1 баробар камайиб, 1000 нафар тирик туғилган чақалоққа нисбатан 11,5 та ҳолатни ташкил этди. Болаларда энг кўп учрайдиган касалликларга қарши эмлаш ва профилактика тадбирлари билан қамраб олиш даражаси 96-98 фоизлик кўрсаткичда қатъий сақланиб турибди.

Юқумли касалликларга қарши курашиш бўйича комплекс профилактика, эпидемияга қарши ва санитария-гигиена тадбирлари ўта хавфли юқумли касалликлар (ўлат, вабо), шунингдек, полиомиелит, дифтерия, чақалоқлар қоқшоли, маҳаллий безгак, қизамик ва қизилча юзгага келишидан аҳолини тўлиқ ҳимоя қилиш имкони келибди.

Савий-ҳаракатлар самараси туфайли мамлакатимизда полиомиелитнинг ёввойи штамми (2002 йил), қизамиқ ва қизилча (2017 йил), безгак (2018 йил) йўқ

қилинган тўғрисида Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг сертификатлари олинди.

Тиббиёт тизимига малакали кадрларни тайёрлаш учун юртимизда бир неча олий ўқув юрти фаолият кўрсатмоқда. Жумладан, Тошкент тиббиёт академияси, Самарқанд давлат тиббиёт академияси, Тошкент тиббиёт академиясининг Урганч, Термиз, Фарғона филиаллари, Тошкент тиббиёт педиатрия институтини, Тошкент давлат стоматология институтини, Тошкент фармацевтика институтини, Қорақалпоғистон тиббиёт институтини, Андижон давлат тиббиёт институтини, Бухоро давлат тиббиёт институтини малакали кадрларни тайёрлаб бермоқда.

Мамлакатимизда оналик ва болалик муҳофазасига ҳам катта эътибор берилмоқда. Масалан, ўтган йилдан бошлаб 15 ёшгача бўлган болалар ва ҳомиладор аёлларга етти турдаги витамин, болалар учун паразитар касалликларга қарши дори воситалари бепул тарқатилляпти. Бу жараёнга 2021 йилда 11 миллион нафар аҳоли қамраб олинган бўлса, 2022 йилда бу кўрсаткич 17 миллион нафарга етади. Бу ишларга 100 миллиард сўм

маблаг йўналтирилиши белгиланган. Аёллар ва болаларни йод, темир, фолий кислотаси, витаминлар, шунингдек, паразитларга қарши дорилар билан бепул таъминлаш орқали аҳоли ўртасида камқонлик 25 фоиз камаяди.

Давлатимиз соғлиқни сақлаш соҳасидаги ислохотларни ўз вақтида бошлаб, тўғри йўл танлагани учун қўтилмаган пандемия қаршисида саросимига тушиб қолмади. Халқимизнинг соғлиғи ва ҳаётини асраш мақсадида зудлик билан барча тадбирлар ишлаб чиқилди. Жумладан, коронавирусга қарши курашиш учун махсус тиббий марказлар ташкил этилди. Дори-дармон ва химоя воситаларининг захираси шакллантирилди.

Худудларда ишга туширилган 60 та кислород станцияси тегишли шифохоналарни кислород билан узлуксиз таъминлашга хизмат қилмоқда. Мамлакатимизда вақцина ишлаб чиқариш бўйича амалий ишлар бошланди. Ўз пайтида қўрилган тезкор ва тизимли чоралар натижасида ушбу хатарли касалликнинг кенг тарқалишига йўл қўйилмади ва натижада юртимизда осийшта ҳаёт, барқарор иқтисодий ривожланиш давом этмоқда.

ТАРАҚҚИЁТ ОДИМЛАРИ

Бошланиши 1-бетда

Тиббиёт муассасаларини таъмирлаш, замонавий жиҳозлаш ва тизимни автоматлаштириш учун маҳаллий бюджет ҳисобидан 17,4 миллиард сўм маблаг сарфланди. Моддий-техник базани мустаҳкамлаш мақсадида компьютер, планшет ва бошқа зарур жиҳозлар олинди ҳамда тўлиқ локал интернет тармоқларига уланди. Шунингдек, "электрон поликлиника" ахборот тизими жорий этилди. Ҳар бир маҳалла кесимида биттадан, жами 72 та "тиббиёт бригадаси" ташкил қилиниб, 220 нафар шифокор, 1 737 нафар ўрта тиббиёт ходими жалб этилди. Улар тумандаги 211 минг аҳолида антропометрик ўлчовларни амалга оширди.

Ҳар бир хонадон ва маҳалланинг тиббий картаси шакллантирилди, — дейди Олтиқари тумани тиббиёт бирлашмаси бошлиғи Шўхратхон Бузруков. — Шу билан бирга, аҳолининг электрон базаси ҳам яратилиб, тўртта саломатлик гуруҳига ажратилди. Тиббиёт тизимининг автоматлаштирилиши натижасида айрим қўғозбозликларга чек қўйилди, маълумотларнинг электрон алмашинуви тизими жорий этилди. Бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасаларига дори воситалари учун ажратиладиган маблаг 3 баробар оширилди. Мазкур ишлар натижасида одамларнинг вилоят ва тумандаги марказий шифохоналарга қатнови сезиларли даражада камайди. "Электрон поликлиника" тизими жорий этилиши билан аҳоли ва муассаса ўртасида электрон алоқа ўрнатилди, аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш сифати ошди.

Аҳоли саломатлиги ва касалланиш ҳолати маҳаллабай ўрганилмоқда

Президентимизнинг "Бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасалари фаолиятига мутлақо янги механизмларни жорий қилиш ва соғлиқни сақлаш тизимига олиб борилаётган ислохотлар самарадорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги фармонида асосан жорий этилган "Қишлоқ шифокори" дастури ўзига хос янгиликлардан бўлди. Дастур доирасида олис ва чекка худудлардаги тиббиёт муассасаларига ишга қабул қилинган врачларга 30 миллион сўм миқдорда бир марталик пул маблағи, хизмат уйи билан таъминлаш тартиби жорий қилинди.

Тоғли Сўх туманида ҳам тажрибали шифокорларга эҳтиёж бор эди. Микролим Ғозиев ана шундай мутахассислардан. У Самарқанд давлат тиббиёт институтини тамомлагандан сўнг ўзи истикомат қилаётган Ўзбекистон туманида ишлаб бошлади. "Қишлоқ шифокори" дастури

билан танишгач, Сўх туманида ишлаш истагини билдирди. Айни кунда Мулгон оилавий шифокорлик пунктида оила шифокори бўлиб хизмат қилмоқда. Кейинги йилларда Сўх туманида тиббиёт муассасаларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, тиббий хизмат сифатини яхшилашга бўлган эътибор ошди. Ўтган йилнинг ўзида тиббиёт бирлашмасига қиймати салкам 100 минг АҚШ долларига тенг бўлган кордиомонитор, 1 та дефибрелатор аппарати, 3 та инфузорматор дастгоҳи, коронавирга довлалашда ишлатиладиган 4 та СИПАП ва дори-дармон етказиб берилди. Оғир беморларга шошилинч ёрдам кўрсатишга мўлжалланган янги "HYUNDAI" русумли реанимобиль тақдим этилди. 3 миллиард 690 миллион сўм маблаг эвазига бунёд этилган юқумли касалликлар бўлими аҳоли хизматида.

Тез ёрдам хизматига шошади

Тез тиббий ёрдам хизмати тиббиётнинг муҳим бўлини эканлигини қўлчилик билди. Яширмаймиз, бундан беш-олти йил аввал ҳам битта тез ёрдам машинаси чақирилса, баъзан соатлаб кутилар, қамига дори-дармон етишмасди. Бундай ҳолат сабабли "тез тиббий ёрдам"га ишончсизлик пайдо бўлганда. Бугун бу борадаги ишлар тизими буткул ўзгарди. Республика шошилинч тиббий ёрдам илмий маркази таркибидagi ушбу хизматда битта қақариққа дори-дармон учун ажратилаётган маблаг 500 сўмдан 6500 сўмга етказилди. Тизимдаги барча автомобиллар 100 фоиз GPS билан таъминланди. Натижада қақариқларга кечикиб бориш ҳолатлари 10-12 фоиздан 1-2 фоизга камайиб, етиб бориш вақти 8-12 қақариқга тушди.

Барча қақариқларни "103" қисқа рақами орқали Call марказ қабул қилиб олади ва худудларга қараб тақсимлайди. Айни кунда қақариқлар вақтини қисқартириш мақсадида автоматлаштириш жараёни давом этмоқда. Яъни қақариқлар Call марказдан интернет орқали тўғридан-тўғри тиббий бригадаларга келиб тушади. Бу, табиийки, шифокорларнинг қақариққа етиб бориш вақти қисқаришига ёрдам

беради. Вақтида кўрсатилган тиббий ёрдам эса, беморлар ҳаётида муҳим роль ўйнайди.

Шу кунга қадар худудий соғлиқни сақлаш бошқармалари тизимидаги тез тиббий ёрдам шохобчаларига юртимизда ишлаб чиқарилган 10 донa "Volkswagen Caddy" тез тиббий ёрдам автомашинаси етказиб берилди.

Мутахассислар шу ерда тайёрланади

Президентимизнинг 2020 йил 3 декабрдаги тегишли қарори билан Тошкент тиббиёт академияси Фарғона филиали негизда Фарғона жамоат саломатлиги тиббиёт институтини ташкил этилиб, вилоят юқумли касалликлар шифохонаси институтнинг клиник базаси этиб белгиланган. Ўтган йили мазкур институтнинг клиник ўқув-лаборатория биноси реконструкция қилиниб, фойдаланишга топширилди. Бугунги кунда ўқув базага мамлакатимиз, қолаверса, Марказий Осиёда ягона бўлган замонавий микроскоп олиб келинди. Янги микроскопнинг афзаллиги шундаки, ундан бирданга 10

нафар талаба фойдаланиши мумкин. Шунингдек, инсон организмидан таҳтил учун олинган намуналарни 1000 баравардан 5000 бараваргача катталаштириб, микроб, бактерия, тўқималардаги ўзгаришларни бемалол курса бўлади.

Таълим муассасасида замонавий кадрларни тайёрлаш мақсадида Америка таълим дастурига асосланган ўқув курслари жорий этилди, — дейди институт ректори, тиббиёт фанлари доктори Акмал Сидиков. — Бундан ташқари, Россия Федерациясининг Курск ва Кубан тиббиёт университетлари билан қўшма таълим дастури тузганимиз. Беларус, Германия, Ҳиндистон тиббиёт олий-гоҳлари ва Москва анестезиология ва реаниматология клиник маркази билан меморандум имзолаганимиз ва тиббиёт мутахассислари ҳамда талабаларнинг малaka оширишида бевосита ҳамкорлики йўлга қўйганимиз. Яқинда институтимизнинг 30 нафар малакали мутахассиси тажриба алмашиш ва ҳамкорлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш мақсадида Москва шаҳридаги Реабилитология ва реаниматология илмий-клиник марказида бўлиб қайти.

Маҳмуджонов. — Чунки мавжудларини аксарияти маънан эскирган. Айниқса, янги бўлим учун замонавий жиҳозлар жуда керак эди. "Очиг бюджет" портали муаммоларимизга ечим бўлди. Асосийси, юртдошларимиз бефарқ бўлмадсан тақлифни қўллаб-қувватлади.

Истиқболли режалар

Сўнгги йилларда вилоятда тиббиёт қўлқопи, суртма ва таблетка, жумладан, антисептик воситалар ишлаб чиқарувчи корхоналар сони кўпайган. Жумладан, Фарғона шаҳридаги "Afrosiyobfarm" масъулияти чекланган жамияти томонидан фармацевтика ва антисептик маҳсулотлар ишлаб чиқариш бўйича 7,8 миллион АҚШ долларига тенг икки босқичли лойиҳа амалга оширилмоқда.

Инвестиция дастури доирасида жорий йилда 15 та тиббиёт муассасаси реконструкция қилинади ва мукамал таъмирланади. 10 та оилавий шифокорлик пункти, 6 та оилавий поликлиника фаолияти ташкил этилади.

Тиббиёт муассасаларини таъмирлаш, замонавий тиббий жиҳозлар етказиб бериш чоралари қўрилмоқда. Бирламчи тиббий хизматда дори воситалари ва тиббий буюмлар харид қилиш учун ажратиладиган маблаглар миқдори 3 баробар оширилди, — дейди Фарғона вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи Ҳусан Мамажонов. — Иختисослашган тиббий хизматларни кенгайтириш ва сифатини яхшилаш мақсадида Бағдод, Ёзёвон туманлари ва Қўқон шаҳрида шикастланишлар ва ўткир қон томир касалликлари марказлари, ҳар бир шаҳар ва туман поликлиникаларида эса болалар бўлимлари фаолияти қайта тикланади. Энди шифохоналарда болалар реанимацияси ташкил этилади. Вилоятнинг 40 ёшдан ошган 1 миллион боларга яқин аҳолиси ўртасида юрак-қон томир ва диабет касалликларини бўйича манзилли скрининг текширувлари ўтказилади. Аҳоли, айниқса, аёллар орасида энг кўп учрайдиган бўйрак етишмовчилиги, эндокрин ва онкологик касалликларни қамайтириш мақсадида вилоят перинатал марказини реконструкция қилиш, тиббий хизмат кўрсатиш сифатини ошириш бўйича кластер тизимини жорий этиш чоралари қўрилмоқда. Шунингдек, тиббиёт бирлашмаларида болалар бўлимлари ва туғуруқхоналарда реанимация бўлимлари ташкил этилади.

Бу каби ижобий ишлар қўламини умумлаштириб айтадиган бўлсак, Фарғона вилотида тиббий ёрдам кўрсатиш тизими ҳар жиҳатдан юксалиб, аҳоли саломатлигини сақлаш бош вазифага айланди.

Расулжон КАМОЛОВ,
"Янги Ўзбекистон" муҳбири

ТОРТИҚ

АРУЗНИНГ МАНГУ ВА ЎЛМАС ОХАНГЛАРИ

Маъмура ЗОҲИДОВА,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси

Туйғулар инсон фитратиди ғалаён қилар экан, қиёфа топтоғи, битикларга айланмоғи учун ўзига муносиб шакл, оҳанг талаб этади ва ана шу муносиб оҳангларга ингандагина гўзал, таъсирли ифода топади. Ижод ўзи юккан кишига — ўз эгасига тинчлик бермас бир неъмат. Қалбда ғалаён этиб турса, уни битмай туриб, хотиржам тортмоққа имкон йўқ. Бу ғалаёнлар кўпроқ шеърий сатрларда намоён бўлади. Шоирлар ўз туйғуларини ўзбек ва дунё шеъриятида кенг тарқалган беш вазндан бирида ифода этади. Албатта, бугунги кунда лирикада бармоқ вазни етакчилик қилади. Бироқ ўн асрдан ортиқ вақт давомида яратилган катта маънавий хазинамиз — улкан адабиётимиз аруз вазнида битилгани барчага маълум. Ғарбни мафтун қилган бу маънавий хазина нафақат мазмунан, балки муносиб оҳанг салмоғи жиҳатдан ҳам қўллаб илм аҳлларини лол этиб келмоқда.

Мумтоз шеърятнинг асоси, пойдевори бўлган аруз илми кўп асрлик тарихга эга бўлган мукаммал ва сеҳрли бир илмдир. Адабиётга бефарқ бўлмаган ҳар бир киши аруз оҳангларидан таъсирланади. Кўнглига ажиб ҳузур этади. Уни ўрганмоққа киришган киши таъсиридан қиқолмайди, ҳар бир ғазалда, ҳар бир байтда арузнинг ширасини, мусиқий жозибасини ҳис этади. Ўзининг кўнгли мулкни, ўз кечинмаларини аруз вазнида ҳавола этишга интилади.

Мумтоз адабиётда аруз илмининг закий тадқиқотчиси Низомий Арузий Самарқандий “Нодир ҳикоятлар” китобида “Хар кимнинг шеър таъби мустаҳкам бўлиб, фикри, сўзлари раволашса, у шеър илмини ўрганишга, аруз ўқишга киришадир”, деган эди. Аруз илмига бўлган эътибор ҳамма замонларда ҳам юксак бўлган. Буюк шоир Алишер Навоий ва Заҳриддин Муҳаммад Бобурдек забардаст шоирларнинг бадий ижод, давлат ишларидан ортиб, аруз тўғрисида илмий рисолалар ҳам яратишларига ана шу эҳтиёж сабаб бўлган, албатта. Аруз илмини ўрганиш бу вазнда яратилган катта хазина мумтоз шеърят ва дostonчиликни ўрганиш демакдир. Аруз вазнининг хусусиятлари унда яратилган асарлар руҳияти ҳам сингиб кетган бўладики, асар мазмунини ҳам арузда танланган вазнининг силсиласига боғлиқ. Шоҳлар ҳақидаги дostonларнинг мутақориб вазнида ёзилишини мутақориб баҳрининг жанговар руҳга яқинлиги билан изоҳланади. Кўп йиллар мамлакатини бошқарган Хусайн Бойқаро битта вазн — рамали мусаммани маҳзуф вазнида гўзал ғазаллар битгани ва девон тартиб берганини биламиз. Чиндан ҳам, ўзбек тилида аруз вазнида шеърлар битишда тилимизнинг фонетик хусусиятлари тақдоси билан кўпинча рамал баҳри, яъни фоилотун руқни қўлланади. Шоир Эркин Воҳидов ҳам асосан ана шу руқнда ғазал битган.

Биринчи ўзбек профессори Абдурауф Фитратнинг ҳам “Аруз ҳақида” номили рисола-дарслик яратишига улкан адабий меросдан баҳрамандликка интилиш сабаб бўлганини алоҳида айтиб ўтиш лозим. Демаки, XX аср бошларида ҳам илм толиблари учун арузга оид китоб яратилишига эҳтиёж бўлган. Фитрат ўз китобида тартиб-қоидаи тўғрисида тўхталган вазнларга Усмон Носир, Ғафур Ғуллом шеърларидан мисоллар келтиргани, вазнлар учун мисоллар топилмаганди эса, ўзи байтлар ёзиб киритгани ва “санъатсиз байтлари” учун узор сўраганидан унинг ўз даври талабаларининг арузини қандай чуқур ўрганишини истганини аңлаш мумкин.

Шуниси ажабланарлики, ёш шоир Усмон Носирнинг ғарб тақрибларидан илҳомланиб ёзган “Юрак” сонети, айрим шеърлари ҳам арузда битилган.

Юрак, сенсан менинг созим,
Тилимни найда жур этдинг,

Кўзимга ойни беркитдинг,
Юрак, сенсан ишқибозим.
Сенга тор келди бу кўкрак,
Севинчим тошди қирққдан,
Тилим чарчар, ажаб, хоҳи,
Сени таржима қилмоқдан.

Сонет сўнгги сатригача арузнинг ҳазажи мураббаи солим вазнида битилган. Биргина ишқибоз сўзида ҳам, эҳтиمول ўқилиши билан боғлиқ сўз сошлаш мавжуддир.

Утган асрда таниқли адабиётшунослар Алибек Рустамов, Анвар Ҳожиаҳмедовнинг арузга оид дарсликлари қандай қимматли манбалар бўлганини ҳаммамиз яхши биламиз.

Бироқ ўқинч билан айтиш мумкинки, жуда кўп сонли она тили ва адабиёт муаллимларимиз аруз илмидан беҳабарлик нуқтани назаридан уни мактаб ўқувчиси учун мураккаб санаб, доимо дастурдан олиб ташлашни талаб этади ва маълум маънода бунинг уйдасидан ҳам чиққан. Натижада мактабларда ўрганилаётган мумтоз шеърят намуналари мазмун жиҳатдангина ҳаминқақар ўрганилиб, ғазал ва бошқаларнинг оҳанглари билан боғлиқ шеърий санъатлар четда қолмоқда. Мумтоз шеърят жозибаси эса, аниқки, ёш авлод қалбига етказилмаётди. Ўқувчилар Алишер Навоийдан тортиб, Муқимийгача мумтоз шеърятни худди бармоқ вазнидаги каби ўрганмоқда. Айниқса, кейинги даврда ёзилган ғазаллар сўзлари тушунарли ва раво бўлгани учун ҳам бармоқ вазнида ёзилгандек ўқилаверади. Бугунги кун ўқувчиси, ҳатто кўпсонли ўқитувчиларга Эркин Воҳидовнинг “Инсон”, “Ўзбегим”, “Рашик” каби шеърларининг ғазал эканини айтсангиз, ҳайрон қолишлари мумкин. Шу маънода, ҳар бир синфдан ёки олайлик, ҳар бир мактабдан санокли бўлса ҳам мумтоз шеърятнинг арузий жилолари, унинг сирларини ўрганишга сазй қиладиган ёшларни йўқотиб қўяётирмиз.

Ана шундай бир шароитда ижод аҳли орасида арузда қалам тебратиб келаётган замондошлар бор ва кўп экани жуда қувонарлидир. Улар ижодидан сараланган “Ғазал гизоли” тўпламининг тақдим этилиши айнаи мурдао ва жарохатга малҳам бўлди.

Китобга жамланган ғазалларни муталаа қилар эканмиз, табиийки, тоза туйғуларнинг байтларга маржондек тизилиши кўнгилларга фараҳ бахш этади. Яхши томони шундаки, китоб орқали Жамол Камол, Исмоил Маҳмуд, Мирзо Кенжабек, Сирохиддин Саййид, Хуршида Ваҳобжон қизи, Дилором Эргашева, Шоира Шамс, Рустам Мирвоҳид, Алишер Муқимов каби ўз ғазалиётини муҳлисларга тақдим этиб келаётган турли ёшдаги шоирлардан ташқари, теран ифодалар, бетакрор топилмалари арузда ифода этган кўплаб шоирлар ижоди билан танишиш мумкин. Ғазалхонларимиз камтарин, тўпламлари ҳар

ерда кўринавермайдиган ғазалнавислар — Бахтиёр Набихон ўғли, Султонмурод Олим, Толибжон Рўзиев, Сулаймон Хайдаров, Азизбек Ҳақимов, ёш шоирлар Орифжон Комилов, Алишер Сабрий, Анвар Ботир, Ситора Шомуродова ва бошқаларнинг девонларини ахтариб қолишлари аниқ.

Китобдан ўрин олган Бахтиёрхон Набихон ўғлининг бир ғазалида:

Мен ўлиб бир кун кучоғим қўмсанега,
эй навқирон,

Ўқибон бағринга бос, шеърим кучоқ бўлсин, болом,

деган байтлар бўлса, яна бир ғазалида куйидаги чин насиҳатлар борки, бу ғазалларни фарзандлар ёд этиб юришларига шубҳа йўқ:

Бўлса отане хона ичра, чиқмағил том устига,

Этмағил рад, навқирон, ёзма алиф лом устига.

Ҳурмат эт отанени ҳатто тўрдаги бўш ўрнини,

Куйида ўлтирганинг икром икром устига.

Боқий Мирзони китоб дўконларида ҳаммиша романларини учратишимиз мумкин бўлган носир сифатида таниймиз. Аммо ижодкорнинг ғазалиёти ҳам анча кўркам эканини ушбу тўплам орқали билиб олдик. Унинг куйидаги сатрлари кишини уйлантиради, яхши ўғит беради:

Бағрикенг бўлсанг нетар, сен ҳам яшаш,

Хаммага дунё етар, сен ҳам яшаш, мен ҳам яшай.

Қайда элтайғимиз жаҳонни бир-бировдан қизғониб,

Дун қолур, бизлар ўтар, сен ҳам яшаш, мен ҳам яшай.

Ҳали ёш бўлса-да, мумтоз бадиият малоҳатини аңлаб, уни чин кўнгли билан муталаа этган ва айрим тақлидоҳанг битилган ғазаллардан фарқли, ўзининг ҳеч кимникига ўхшамаган ташбиҳларини ҳавола этаётган шоирларнинг ҳам қўллари билан ушбу баёз орқали танишиш мумкин. Шундайлардан бири фарғоналик шоир Акбарали Мирзаевнинг “Ўхшаш” радиопли ғазалида инсонларда учрайдиган норасоликлардан астойдил ранжиган шоирнинг куёнишларига гувоҳ бўласиз:

Шафқатинг оташиг ранеи дилминиче ранеиға ўхшаш,

Ғамим бир куй чалар, гижжак ва най оҳангига ўхшаш.

На илгларлар висол истаб, на ишқ истар бу бедиллар,

Кибр боссан юракларким, темирнине занеиға ўхшаш.

Чикармас қатра ҳам кўзлар, ахир кўзёш ювар қалбини,

Юракмас бу юраклар, тоғни муштдек санеиға ўхшаш...

Шоирнинг изтиробли ёзғиришлари ҳақли. Шундай одамийликка оид дардларни ғазалга солимоқ ҳам ҳаммага насиб этмаслигини ўйлаб, ғазал давомини, шоирнинг бошқа шеърларини ўқишга тутинасиб беихтиёр. Самарқандлик шоира Ситора Шомуродованинг ғазаллари ҳам ўзига хос ва гўзал.

Муҳаббат бу — маним оҳанг вале ёлмас китобимдир,

Юзин ифшо этиб аввал, кейин пинҳон ҳижобимдир.

Жунунлик тушди бу жонга, юрак тўлмиш қаро қонга,

Тасанно айтсам имконга, ажаб, дийдор саробимдир.

Самарқандлик яна бир шоир Алишер Сабрийнинг байтлари ҳам ўзига хос бўлиб, кишини мафтун этади. Шоир бир ғазалида Абдулла Қодирий ғазалига тазмин битади:

Низоро, телбалар қилдинг, ғарибинени десам айтур,

“Фунуни тибда мажнундир кишиниче куйса сафроси”.

Бу ўзига хос тазмин ғазал истеъодли бир ғазалнавис етишиб келаётганидан дарак беради. Ҳали у мумтоз жанрларда ўз айтар сўзини айтади, деган яхши умид пайдо бўлади кўнгилда.

Ёзувчилар уюшмасининг “Биринчи китобим” лойиҳасида кўп йиллардан бери биринчи марта арузий девон чоп этилди. “Ўлғайиш” номи билан. Унинг муаллифи Анвар Ботир ғазаллари янада яхшироқ муҳдалар беради ўқигувчига. Ғазалларидан бирида у шундай ёзади:

Ёр, ааар ёнимдасан, бас, ёшларим кўздан кетур,

Бу билан бебошу тош кўнглум эриб, муздан кетур.

Кетмасин дейди хаёлим, қолсам олдимда олиб,

Арзи хол қилсам демасму: “Бул ғариб ўздан кетур!”.

Албатта, аввал оҳанг, шеърый ритм яралган, кейин эса унинг илми. Яъники, бадий адабиётни аниқ қолипларга, аниқ жанрларга солиш шартли бўлиб, бу адабиётни ўрганишга хизмат қилади, холос. Бироқ ҳеч бир асар қондалардан келиб чиқиб яратилмайди. Шу маънода, бугун “фоилотун”, “мафоилун” деяр араб тилидаги “фаала” ҳаракат феълнинг бўғинлар сифатига кўра узгартириб тақтени номлашга қўлланадиган шаклини ёддан билмаслик катта фожиа эмас. Эн мумҳими, лирик оҳангни қалбдан ҳис қилиш. Бугун чизмаларни битталаб чизиб чикмасалар-да, арузда оҳанглар ёрдамида бетакрор ғазаллар битаетган шоирларимиз жуда кўп. Мақсад улар яратган арузий оҳангдан асарларни тўплаш, китоб ёки баёз ҳолида китобхонларга тақдим этиш, бу билан мумтоз шеърят давомчиларини қўллаб-қувватлашдир.

Китоб ўз вақтида тўпланди ва адабиётимиз тарихига айланиб бораётган арузнинг мангу ва ўлмас оҳангларини юракларимизда садолантирди. Шоядки, бугунги кунда фиология йўналишида таҳсил олаётган талабалар томонидан “Замонавий шоирлар ижодида аруз вазни” ва шу каби катта тадқиқотларга таянч бўлиб хизмат қилса.

Албатта, бир китобни тартиб бериш осон иш эмас. Унга катта меҳнат сарф этилади. Бироқ девон тартиб беришининг Шарқда маълум ва қатъий бир қоидалари борки, буни ҳар қандай тўпламда кўзда туتماқ лозим бўлади. Ҳажман катта бўлмаган китобга ҳар бир шоирдан бештадан ғазал киритилган экан, муаллифлар ҳақида ярим, бир, ҳатто бир ярим бетгача маълумот келтирилиши тўғри бўлмаганини таъкидлаб ўтмоқчимиз. Бундай тўпламга муаллифининг суратигина етарли ёки маълумот жуда қисқа, икки-уч қатордан ортмаслиги керак бўлади.

Биз китобни нашр этишда меҳнати сингган барчага миннатдорлик билдириш қоламиз. Бу каби баёзлар ҳар йили чоп этилса, мақсадга мувофиқ ва арузда ижод қилувчи шоирларни қўллаб-қувватлаш бўлар эди.

Баёз муаллифларининг маълум қилишларича, “Ғазал гизоли”нинг тақдимоти яқин кунларда ноанъанавий тарзда — шоирлар, олимлар ва ҳофизлар иштирокида ўтиши режалаштирилаётган экан. Бу янгилани эшитгач, тақдимот жойи ва кунни жамоатчилик орасида кенг эълон қилинишини кутмоқдамиз. Ахир, шундай алғов-далғовли, югурки замонда дафъатан бир “нафис мажлис”га тушиб қолсангиз ва у ерда мумтоз сўз созаг уланиб турса, бир китоб байрами ўтказилса, қандай яхши.

ҲАМКОРЛИК РИШТАСИ

Давронбек МАХСУДОВ,
Имом Мотуридий халқаро илмий-тадқиқот
маркази директори

Имом Мотуридий халқаро илмий-тадқиқот маркази ташкил этилганига яқинда бир ярим йил тўлади. Ўтган қисқа вақт ичида марказ Таълим, фан ва маданият масалалари бўйича ислом ташкилоти — ISESCO, Туркия Ислom тадқиқотлари маркази, Қозғистоннинг “Фикр” диний-амалий тадқиқотлар маркази, Малайзия ислом илмлари университети, Туркиянинг Ислom тафаккур институти, Анкара Йилдириш Боязид университети, Дорул Махтутот маркази, Салжук университети қошидаги Имом Мотуридий тадқиқотлар маркази каби нуфузли илмий муассасалар билан яқин ҳамкорлик алоқалари ўрнатди.

МАРКАЗ ФАОЛИЯТИ

Европанинг нуфузли илмий муассасаларида катта қизиқиш уйғотмоқда

Диққатга сазовор жиҳати шундаки, бугунги кунга келиб марказ фаолиятига Европанинг нуфузли илмий муассасалари ҳам катта қизиқиш билдирмоқда. Яқинда марказимизда Буюк Британиянинг нуфузли Оксфорд ислом тадқиқотлари маркази билан онлайн учрашув бўлиб ўтди. Оксфорд ислом тадқиқотлари маркази директори Фархан Низами мамлакатимизнинг бой маънавий, маданий ва илмий мероси эга эканини таъкидлаб ўтди. Ўзбек заминининг буюк алломалари ва мутафаккирлари ислом цивилизацияси ва жаҳон илм-фани ривожига улкан ҳисса қўшган. Оксфорд ислом тадқиқотлари маркази учун Ўзбекистоннинг ихтисослашган муассасалари билан илмий-тадқиқот ва ҳамкорлик алоқалари ривожлантириш устувор вазифа ҳисобланади.

Шуниингдек, онлайн учрашув давомида Имом Мотуридий халқаро илмий-тадқиқот маркази ва Оксфорд ислом тадқиқотлари маркази ўртасида ҳамкорлик меморандуми имзоланди. Оксфорд ислом тадқиқотлари маркази билан биргаликда мотуридийлик таълимотига оид мазсуларда халқаро конференциялар ўтказиш, замонавий ислом тадқиқотлари бўйича тажриба алмашиш, ходимларнинг икки томонлама стажировкаларини йўлга қўйиш, Оксфорд ислом тадқиқотлари марказида мавжуд ноёб қўлёзма манбаларнинг факсимиле нусхаларини олиш, манбалар каталогларини яратиш ҳамда биргаликда нашрларни амалга ошириш юзасидан ҳамкорликка доир долзарб масалалар муҳокама қилинди.

Оксфорд ислом тадқиқотлари маркази ўз соҳасида жаҳоннинг энг йирик ва етакчи илмий-тадқиқот муассасаларидан бири ҳисобланади. Шу нуқтаи назардан, Имом Мотуридий халқаро илмий-тадқиқот марказининг Оксфорд ислом тадқиқотлари маркази билан ҳамкорлик ўрнатиши Абу Мансур Мотуридий ва унинг издошлари бўлган алломаларнинг илмий мероси ҳамда мотуридийлик таълимотига оид тадқиқотларни янги босқичга кўтаришда ва ушбу таълимотни халқаро жамоатчиликка етказишда янги имкониятлар очади.

Шу ўринда таъкидлаш лозимки, Президентимиз қарори асосида ташкил қилинган мазкур марказ юртимиздан етишиб чиққан буюк алломаларнинг бой илмий-маънавий меросини ўрганиш ва кенг жамоатчиликка етказиш борасида ҳам самарали фаолият олиб бормоқда.

Марказ зиммасига буюк мутафаккир аждодимиз Мотуридий ва унинг издошлари меросини чуқур ўрганиш, уларнинг ақида ва калом илми ривожига қўшган бебаҳо ҳиссасини тадқиқ этиш ва кенг жамоатчиликка етказиш юкланган. Шунингдек, мотуридийлик таълимоти моҳиятини халқаро миқёсда тарғиб қилиш, миллий-диний қадриятларимизни асраб-авайлаш ва ривожлантириш, шу асосда ёш авлодни умуминсоний ғоялар руҳида тарбиялаш, уларда маънавий ва маърифий қарашларимизга ёт бўлган зарарли таъсирларга қарши мафкуравий иммунитетни кучайтириш вазифаси қўйилган.

Утган йилда Имом Мотуридий халқаро илмий-тадқиқот маркази томонидан 35 номдаги китоб, жумладан, Имом Мотуридийнинг “Таъвилот ал-Қуръон” асарининг 29-жузи, Мулла Али Қорининг “Шарҳ ал-фихр ал-акбар”, Бурҳониддин Марғинойнинг “Хидой” асарларининг ўзбек тилидаги илмий-изоҳли таржималари каби йирик илмий лойиҳалар амалга оширилди.

Шу билан бир қаторда, Ўзбекистон заминидан етишиб чиққан олимлар ҳаёти ва илмий меросини ўрганишга бағишланган 10 та оммабоп рисола, замонавий исломшунослик масалаларига доир 6 та китоб, ақида илмига оид 6 та матн, шунингдек, турли мазсуларга оид ўқув-услубий қўлланма, китоб ва рисолалар нашр этилди. “Мотуридийлик” илмий-маърифий журнали фаолияти йўлга қўйилди.

Бугунги кунда марказда докторлик илмий даражасига эга бўлган маҳаллий ҳамда хориқлик олим ва мутахассислар фаолият олиб бормоқда. Айни вақтда бу ерда мисрлик тадқиқотчи, илоҳиёт фанлари доктори Аҳмад Саъд Даманхурий, Туркиянинг Анкара университети докторанти Мине Демирбирек ва катта хориқлик олим ва тадқиқотчилар илмий изланишлар билан банд.

Мотуридийлик таълимотини чуқур ўрганиш бўйича Имом Мотуридий халқаро илмий-тадқиқот маркази қошида халқаро илмий хайъат ўз фаолиятини бошлаган. Дунёда эътироф этилган 22 нафар олим ва мутахассисни ўзида жам қилган ушбу хайъат таркибиди Ўзбекистон, Миср, Туркия, Йордания, Албания, Германия, Россия, Малайзия, Афғонистон, Қирғизистон каби давлатлардан олимлар жалб этилган.

Хулоса ўрнида айтиш мумкинки, мамлакатимизда диний-маърифий соҳада амалга оширилаётган тизимли ишлoтлар илм-маърифат, бағрикенглик, юксак инсоний ғояларни кенг ёйишга хизмат қилмоқда.

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари тахририяти” ДУК

Бош муҳаррир:

Салим ДОНИЁРОВ

МУАССИС:

Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Тахририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета тахририят компьютер марказида саҳифаланади.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “KOLORPAK” МЧЖ масъул.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Аxbорот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. Буюртма — 174

Ҳажми — 3 табоқ. Оффсет усулида босилган. Қўғоз бичими А2. Баҳоиси келишилган нархда.

“KOLORPAK” МЧЖ босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Ўзбекистон, 100060.
Тошкент, Янги шаҳар кўчаси, 1-А уй.
Босмахона телефони: (78) 129-29-29

Навбатчи муҳаррир: Хайридинмурод Абулфайзов
Мусахҳис: Насиба Абдуллаева
Дизайнер: Хуршид Абдуллаев

Манзилимиз:
100029, Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Девонхона: (0-371) 233-70-98 Котибият: (0-371) 233-56-60 Ўзлонлар: (0-371) 233-57-15 E-mail: info@yuz.uz

ЎА якуни — 22:10 Топширилди — 22:50